

Основна школа „Филип Вишњић“
Београд

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

за период од 2026/2027 – 2029/2030. године

САДРЖАЈ

ОПШТИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ	3
УВОД	4
ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	5
1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	6
2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	10
3) ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ	13
4.ПРОГРАМИ ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ	22
5. ПРОГРАМИ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ.....	24
6. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ	27
6.1. ПРОГРАМ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА.....	29
6.2. ПРОГРАМ ТРАНЗИЦИЈЕ УЧЕНИКА СА ИОП-ОМ (КРАЈ ДРУГОГ ЦИКЛУСА) ...	32
7. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ.....	33
8.ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ..	35
8.1. ПРОЈЕКТНА АКТИВНОСТ: „ПОКРЕНИМО НАШУ ДЕЦУ” (I–IV РАЗРЕД)	37
9. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	38
9.1. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА	33
9.2. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРСКОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА; ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА	44
9.3. ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	45
9.4 ПРОГРАМ ПОЈАЧАНОГ ВАСПИТНОГ РАДА.....	47
9.5. ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА	50
10. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА.....	52
11. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ	55
12. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	57
13. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	59

14. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	61
15.ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМУПРАВОМ	63
16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	66
17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ.....	68
17.1.ПРОГРАМ ПОСЕТА И ИЗЛЕТА УЧЕНИКА	71
18. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	73
19. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО – ВАПИТНИ РАД	75
20. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОСТВАРЕНОСТИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	79

ОПШТИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

Назив школе	ОШ „Филип Вишњић“
Адреса	Салвадора Аљендеа 17, Београд
Телефон	011/ 2784 - 584
Факс	011/ 783303
Званичан мејл школе	osvisnjic@ptt.yu
Сајт	www.osfilipvisnjic.edu.rs
Пиб	100210152
Име и презиме директора школе	Весна Милић
Датум прославе Дана школе	новембар
Датум оснивања школе	1909. године

Основна школа „Филип Вишњић у Београду је установа са дугом традицијом која свој образовно-васпитни рад темељи на следећим ресурсима:

Школски простор који се користи за образовно- васпитни рад: Школа располаже са **19** учионица, **3** специјализована кабинета за физику и хемију, биологију, информатику и рачунарство, **2** радионице за техничко и информатично образовање (технику и технологију), **1** библиотеком са учионицом, **1** фискултурном салом и **3** спортска терена (за мали фудбал и рукомет и кошаркашки терен – бетонирани и травнати), учионице за продужени боравак деце после наставе.

Све учионице и кабинети, библиотека, канцеларије директора, секретара, рачуноводства, психолога, педагога опремљене су рачунарима, пројекторима, а већина наставног особља лаптоповима у складу са стандардима дигитализације.

Кадровски капацитет: Структура запослених задовољава потребе у складу са правилником о степену и врсти стручне спреме наставног особља и стручних сарадника и правилима о систематизацији послова и радних задатака.

Окружење: Пространо школско двориште, можда једно од највећих у Београду, представља својеврсни парк у ком доминирају висока стабла платана. Двориште се ослања на два парка за децу. Школа је у близини последње станице, односно окретнице одређеног броја аутобуса, а у истом крају се налази и велики број продавница, апотека, као и пијаца. У непосредној близини школе се налази вртић „Славујак“. Школа остварује активну сарадњу са локалном заједницом, културним институцијама и родитељима.

УВОД

У овом документу представљен је Школски програм ОШ „Филип Вишњић“ – Београд, за први и други циклус основног образовања и васпитања (од првог до осмог разреда).

Програм се доноси на период од четири године и почеће да се примењује од школске 2026/2027. године закључно са школском 2029/2030.годином. По потреби се доносе измене и додаци Школском програму у виду Анекса школског програма.

Школским програмом обезбеђује се остваривање плана наставе и учења и потреба ученика и родитеља, школе и јединице локалне самоуправе.

Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад наше школе те представља основу на којој ће сви наставници и стручни сарадници запослени у ОШ „Филип Вишњић“, Београд, планирати и реализовати свој рад у наредне четири године.

Школски програм у целини, а посебно у делу који се односи на изборни и ваннаставни део програма, узима у обзир услове рада у школи (кадровске, техничке, просторне...), потребе ученика и родитеља, као и локалне заједнице).

Школа реализује и индивидуални образовни план за ученике којима је услед сметњи у развоју, односно социјалне ускраћености, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању.

Школски програм остварује се на **српском језику**.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм Основне школе „Филип Вишњић“ за четворогодишњи период од школске 2026/2027. до школске 2029/2030. године донет је на основу:

- **члана 61. Закона о основама система образовања и васпитања** („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25), укључујући и наредне измене и допуне прописа.
- **члана 27. Закона о основном образовању и васпитању** („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 - др. закон, 10/19, 129/21, 92/23 и 19/25), укључујући и наредне измене и допуне прописа.

Приликом дефинисања ових полазних основа, у потпуности су уважене и примењене смернице из **Стручног упутства за израду и доношење школске документације од 22. 8. 2025. године**, издатог од стране Министарства просвете Републике Србије, под службеним бројем 601-00-020/2025-01.

Усклађеност са прописима

Овај стратешки документ је у потпуности усклађен са свим **важећим** подзаконским актима објављеним у „Службеном гласнику РС – Просветни гласник“, којима се системски уређују планови наставе и учења, стандарди постигнућа, оцењивање и свеобухватна заштита ученика.

Интерна акта и ресурси установе

Школски програм представља непосредну операционализацију стратешких циљева који су дефинисани у Развојном плану школе за период од школске 2026/27–2030/2031. године. Документ је потпуно усклађен са **важећим** Статутом школе, Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 11/2024), Протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, бр. 11/2024), као и са новим Правилником о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и за крај основног образовања („Службени гласник РС“, бр. 104/2024) чија примена на нивоу програма почиње фазно од школске 2027/2028. године за први и пети разред основног образовања и васпитања. Овим се постиже **савршен склад** између државних образовних стандарда и специфичне организације рада, кадра и материјалних ресурса наше установе.

Правна ажурност

Спецификација тренутних прописа и детаљна оперативна разрада активности за сваку појединачну школску годину саставни је део Годишњег плана рада школе. Тиме се обезбеђује континуитет и потпуна правна сигурност унапређења образовно-васпитне праксе установе у складу са текућим законским изменама на терену.

1) ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА И УСКЛАЂЕНОСТ СА РАЗВОЈНИМ ПЛАНОМ ШКОЛЕ

Назив и дефиниција циља у Школском програму	Начини и поступци за остваривања у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Основни циљеви образовања и васпитања (Члан 8. ЗОСОВ-а): • Пуни интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета. • Обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу; • Развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства; • Стицање знања и вештина за наставак школовања. • Развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији • Развијање вредности толеранције, емпатије и недискриминације. • Оспособљавање за одговорне одлуке и здрав стил живота.	Остварује се кроз редовне часове обавезних и изборних предмета, поштовање стандарда постигнућа, превентивне радионице и праћење развојних потреба ученика по разредима.	Законска основа документа: Представља општу правну основу која прожима све приоритетне области и стратешке циљеве Развојног плана.
Опште међупредметне компетенције (Члан 12. ЗОСОВ-а): • Заснивају се на кључним компетенција (компетенција за учење, предузимљивост, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција и др.).	Реализује се кроз редовну наставу (интегративни часови, пројектни рад у оквиру предмета), слободне наставне активности (СНА), као и кроз тематске дане, квизове знања и ваннаставне активности које повезују више предмета.	Законска основа документа: Представља општу правну основу која прожима све приоритетне области и стратешке циљеве Развојног плана.

Подизање квалитета наставе кроз активно учење	Остварује се кроз обавезу наставника да у оперативним плановима јасно дефинишу исходе за сваки час, примењују активне истраживачке методе и технике формативног оцењивања.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ • <i>Стратешки циљ 1:</i> Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода.
Усклађивање наставне праксе и смањење оптерећења	Реализује се кроз заједничко планирање сродних стручних већа, хоризонтално усклађивање наставних садржаја и синхронизацију распореда писмених и контролних провера.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ • <i>Стратешки циљ 2:</i> Планирање и усклађивање наставне праксе ради смањења оптерећења ученика.
Инклузивна пракса, подршка и индивидуализација	Остварује се кроз израду и примену Индивидуалних образовних планова (ИОП 1, ИОП 2, ИОП 3), прилагођавање дидактичких материјала у редовној настави и мотивацију ученика за рад.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ • <i>Стратешки циљ 3:</i> Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама.
Јачање међупредметних компетенција кроз интеграцију	Реализује се кроз развој пројектне културе, примену дигиталних алата у настави, амбијентално учење и извођење заједничких интегративних часова за више предмета.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ • <i>Стратешки циљ 4:</i> Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја.
Отвореност школе и партнерство са заједницом	Остварује се кроз активно укључивање родитеља у живот школе, заједничке хуманитарне или спортске акције и кроз отворену сарадњу са локалним институцијама.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА • <i>Стратешки циљ 2:</i> Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима.
Еколошка одговорност и пројектне активности ученика	Реализује се кроз еколошко уређење	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

	школског амбијента и дворишта од стране ученика, реализацију чувара природе и кроз учешће деце у локалним еколошким пројектима.	ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА • <i>Стратешки циљ 3:</i> Унапређење квалитета школског простора и ресурса кроз активизам и донаторство.
Сигурно окружење и превенција осипања ученика	Остварује се кроз спровођење превентивних програма заштите од насиља, појачано дежурство наставника и кроз праћење изостајања од стране одељенских старешина и стручних сарадника ради превенције напуштања школе.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА • <i>Стратешки циљ 5:</i> Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе.
Рад са даровитим ученицима и допунска подршка	Остварује се кроз повећање обухвата ученика у додатној настави (припреме за такмичења) и кроз подизање мотивације и ефикасности часова редовне допунске наставе.	• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА • <i>Стратешки циљ 1:</i> Унапређење рада са талентованим и напредним ученицима. • <i>Стратешки циљ 2:</i> Повећање ефикасности и посећености часовима допунске наставе.
Системско праћење напретка на основу тестирања	Остварује се кроз детаљне анализе резултата иницијалних, пробних и финалних Завршних испита ради креирања циљаних акционих планова за стручна већа.	• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА • <i>Стратешки циљ 3:</i> Коришћење резултата иницијалних и других тестирања за планирање и унапређење наставе.
Уједначавање критеријума кроз сарадњу наставника	Реализује се кроз међуодељењску и међуразредну сарадњу	• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА

наставника у оквиру стручних већа, заједничку размену добре праксе и примену заједничких тестова знања унутар истог разреда.

УЧЕНИКА

- *Стратешки циљ 4:* Смањење неједнакости постигнућа међу одељењима кроз међупредметну и међуодељењску сарадњу.

2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

2.1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ПЕРИОД ОД ШК. 2026/2027. ДО ШК. 2029/2030. ГОДИНЕ

Овај план наставе и учења основног образовања и васпитања са недељним и годишњим фондом часова за ученике од првог до четвртог разреда донет је и у потпуности усклађен са матичним Правилником објављеним у „Службеном гласнику РС – Просветни гласник”, број 10/2017-1, као и са свим припадајућим каснијим изменама, допунама и исправкама прописа објављеним у бројевима: 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1, 16/2022-1, 1/2023-79 (исправка), 13/2023-455, 14/2023-383, 11/2024-1, 1/2026-157

У складу са Смерницама о правној ажурности, ОШ „Филип Вишњић“ ће извршити сукцесивну техничку и оперативну измену ове структуре кроз Годишњи план рада школе за наредне периоде, а почев од школске 2027/2028. године, када званично ступа на снагу нови Правилник о изменама Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања, који је објављен у „Службеном гласнику РС – Просветни гласник”, број 1/2026. од 26. фебруара 2026. године.

Р.бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	СРПСКИ ЈЕЗИК	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	МАТЕМАТИКА	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	СВЕТ ОКО НАС	2	72	2	72	/	/	/	/
5.	ПРИРОДА И ДРУШТВО	/	/	/	/	2	72	2	72
6.	ЛИКОВНА КУЛТУРА	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	МУЗИЧКА КУЛТУРА	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	ДИГИТАЛНИ СВЕТ	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО А		20	720	21	756	21	756	21	756

Р.бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	ВЕРСКА НАСТАВА/ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО А+Б		21	756	22	792	22	792	22	792

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Р.бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	/	/	/	/	1	36	1	36
4.	Настава у природи	7-10 ДАНА годишње							

Р.бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ²	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Екскурзија	1-3 ДАНА ГОДИШЊЕ							

1. Ученик бира један од понуђених изборних предмета (Верска настава /Грађанско васпитање) и изучава га до краја првог циклуса.

2. Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

2.2 ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ПЕРИОД ОД ШК. 2026/2027. ДО ШК. 2029/2030. ГОДИНЕ

Како би се обезбедио трајни законски континуитет у периоду до 2030. године без потребе за израдом Анекса Школског програма, фонд часова за предмет Физичко и здравствено васпитање у петом и шестом разреду приказује се кроз два модела:

- **У школској 2026/2027. години:** Настава за пети и шести разред реализује се према моделу 2 часа редовне наставе (72 часа годишње) уз додатак од 1,5 часа Обавезних физичких активности (ОФА – 54 часа годишње).
- **Од школске 2027/2028. године:** У складу са новим Правилницима Министарства просвете и укидањем ОФА, предмет Физичко и здравствено васпитање реализује се у обиму од 3 часа недељно (108 часова годишње) у петом и шестом разреду.

2. 2. 1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА за шк. 2026/27. годину

Р.Б р.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годи шњи фонд
1.	СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	СТРАНИ ЈЕЗИК – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	ЛИКОВНА КУЛТУРА	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	МУЗИЧКА КУЛТУРА	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	ИСТОРИЈА	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	ГЕОГРАФИЈА	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	ФИЗИКА	/	/	2	72	2	72	2	68
8.	МАТЕМАТИКА	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	БИОЛОГИЈА	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	ХЕМИЈА	/	/	/	/	2	72	2	68
11.	ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	1	36	1	36	1	36	1	34
13.	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	2	72+54	2	72+54	3	108	3	102
УКУПНО А		24	918	25	954	28	1 008	28	952

Р.бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	ВЕРСКА НАСТАВА/ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ¹	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК (Немачки језик) ²	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО Б		3	108	3	108	3	108	3	102
УКУПНО А+Б		27	1 026	28	1 062	31	1 116	31	1 054

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ, ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И АКТИВНОСТИ

Р.бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	Редовна настава	27	1 026	28	1 062	31	1 116	31	1 054
2.	Слободне наставне активности ³	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

Р.бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁴	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

1 Ученик бира један од понуђених изборних предмета (Верска настава /Грађанско васпитање) и изучава га до краја другог циклуса.

2 У школи је у понуди Немачки језик као други страни језик (изборни предмет).

3 Ученик бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди у складу са својим кадровским могућностима као и у складу са склоностима, потребама и интересовањима ученика - понуда слободних наставних активности је дата у овом Школском програму на страни 23.

4 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

2.2.2. План наставе и учења за други циклус основног образовања и васпитања од школске 2027/2028. године („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр. 1/2026)

Почев од школске 2027/2028. године ступа на снагу нови План наставе и учења за други циклус основног образовања и васпитања на основу новог Правилника бр. 1/2026.

Р.Б р.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годи шњи фонд
1.	СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	СТРАНИ ЈЕЗИК – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	ЛИКОВНА КУЛТУРА	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	МУЗИЧКА КУЛТУРА	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	ИСТОРИЈА	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	ГЕОГРАФИЈА	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	ФИЗИКА	/	/	2	72	2	72	2	68
8.	МАТЕМАТИКА	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	БИОЛОГИЈА	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	ХЕМИЈА	/	/	/	/	2	72	2	68
11.	ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	1	36	1	36	1	36	1	34
13.	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	3	108	3	108	3	108	3	102
УКУПНО А		25	900	26	936	28	1 008	28	952

Р.бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	ВЕРСКА НАСТАВА/ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ¹	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК (Немачки језик) ²	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО Б		3	108	3	108	3	108	3	102
УКУПНО А+Б		28	1 008	29	1 044	31	1 116	31	1 054

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ, ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И АКТИВНОСТИ

Р.бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	Редовна настава	28	1 008	29	1 044	31	1 116	31	1 054
2.	Слободне наставне активности ³	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

Р.бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁴	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

1 Ученик бира један од понуђених изборних предмета (Верска настава /Грађанско васпитање) и изучава га до краја другог циклуса.

2 У школи је у понуди Немачки језик као други страни језик (изборни предмет).

3 Ученик бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди у складу са својим кадровским могућностима као и у складу са склоностима, потребама и интересовањима ученика - понуда слободних наставних активности је дата у Школском програму на страни 14.

4 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

Напомена о фазним изменама плана наставе и учења од школске 2027/2028. године

Правилник о измени Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања објављен је у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику“, број 1/2026 од 26. фебруара 2026. године, почиње од стране број 220 овог правилника и важи од школске 2027/2028. године.

Правилник о измени Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања објављен је у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику“, број 1/2026 од 26. фебруара 2026. године, почиње од стране број 339 овог правилника и важи од школске 2027/2028. године.

Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 15/2018-77, 18/2018-1, 3/2019 83, 3/2020-3, 6/2020-94, 17/2021-1, 16/2022-1, 13/2023-458, 14/2023-384, 3/2024-1, 6/2025-7, 1/2026-219).

У складу са Смерницама о правној ажурности, школа ће извршити сукцесивну техничку и оперативну измену ове структуре кроз Годишњи план рада школе за наредне периоде, а почев од школске 2027/2028. године, када званично ступа на снагу нови Правилник о изменама Правилника плана наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања објављен у „Службеном гласнику РС – Просветни гласник“, број 1/2026 од 26. фебруара 2026. године.

Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања

Овај оперативни наставни план са недељним и годишњим фондом часова за ученике седмог и осмог разреда донет је и у потпуности усклађен са Правилником објављеним у „Службеном гласнику РС – Просветни гласник“, број 18/2018 и 13/2023.

У складу са Смерницама о правној ажурности, школа ће извршити сукцесивну техничку и оперативну измену ове структуре кроз Годишњи план рада школе за наредне периоде, почев од школске 2027/2028. године, када званично ступа на снагу Правилник о измени Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања објављен у „Службеном гласнику РС – Просветни гласник“, број 1/2026 од 26. фебруара 2026. године.

3) ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ ЗА ПЕРИОД ОД ШК. 2026/2027. ДО ШК. 2029/2030. ГОДИНЕ (осим за први и пети разред, чији програми важе за шк. 2026/2027. годину, а мењају се од шк. 2027/2028. године)

Програми обавезних наставних предмета од првог до осмог разреда реализују се према актуелним и **важећим** Правилницима Министарства просвете, који су детаљно приказани у табели испод.

Ра зр.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС-ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК	Смернице за проналажење програма и у којим Службеним гласницима РС су објављени
1.	Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1, 16/2022-1, 1/2023-79 (исправка), 13/2023-455, 14/2023-383, 11/2024-1, 1/2026- 157 Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2017/10/1/reg	Кликом на плави линк отвара се обједињени (пречишћени) текст који садржи све наведене измене и допуне. Комплетан програм наставе и учења за све предмете првог разреда налази се у једном непрекидном блоку, на страницама од стр. 1 до стр. 48. овог документа („Сл. гласник-Просветни гласник“, бр. 10/2017. Унутар овог истог блока страна налази се и програм за предмет Дигитални свет (који је уведен наредне школске године изменама „Сл. гласник-Просветни гласник“, бр. 2/2020 уместо Пројектне наставе) и то на страницама од 3 до 6.
2.	Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања: („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 16/2018-47, 3/2019-1, 5/2021-1, 13/2023-457) Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2018/16/3/reg	Кликом на плави линк отвара се обједињени (пречишћени) текст који садржи све наведене измене и допуне. Комплетан програм наставе и учења за све предмете другог разреда налази се у једном непрекидном блоку, (Сл. гласник-Просветни гласник бр. 16/2018. на страницама од стр. 47 до стр. 96. овог документа. Унутар овог истог блока страна налази се и програм за предмет Дигитални свет („Сл. гласник-Просветни гласник“ бр. 5/2021 и то на страницама од 1 до 4.
3.	Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2019-6, 1/2020-1, 6/2020 1, 7/2022-1, 13/2023-457) Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/5/6/reg	Кликом на плави линк отвара се обједињени (пречишћени) текст који садржи све наведене измене и допуне. Комплетан програм наставе и учења за све предмете трећег разреда налази се у једном непрекидном блоку, на страницама од стр. 6 до стр. 61. овог документа (Сл. гласник-Просветни гласник бр. 5/2019).

	sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/5/3/reg	Унутар овог истог блока страна налази се и програм за предмет Дигитални свет (Сл. гласник-Просветни гласник бр. 7/2022 и то на страницама од 1 до 7.
4.	Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 11/2019-1, 6/2020-20, 7/2021 671, 1/2023-1, 13/2023-458) Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/11/1/reg	Кликом на плави линк отвара се обједињени (пречишћени) текст који садржи све наведене измене и допуне. Комплетан програм наставе и учења за све предмете четвртог разреда налази се у једном непрекидном блоку, на страницама од стр. 1 до стр. 61. овог документа (Сл. гласник-Просветни гласник бр. 11/2019). Унутар овог истог блока страна налази се и програм за предмет Дигитални свет (Сл. гласник-Просветни гласник бр. 1/2023. и то на страницама од 1 до 4.
5.	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 15/2018-77, 18/2018-1, 3/2019 83, 3/2020-3, 6/2020-94, 17/2021-1, 16/2022-1, 13/2023-458, 14/2023-384, 3/2024-1), 6/2025-7, 1/2026-219 Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2018/15/2/reg	Кликом на плави линк отвара се заједнички текст за пети и шести . разред. Програм за предмете који се реализују у нашој школи налази се у првом делу документа на следећим страницама: Српски језик: од стране 79 до 84 Енглески језик (први страни језик): од стране 123 до 128. Остали редовни предмети : од стране 153 до 193 Немачки језик (други страни језик): од стране 201 до 204. „Сл. гласник-Просветни гласник „бр. 15/2018.
6.	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 15/2018-77, 18/2018-1, 3/2019 83, 3/2020-3, 6/2020-94, 17/2021-1, 16/2022-1, 13/2023-458, 14/2023-384, 3/2024-1, 6/2025-7, 1/2026-219 Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2018/15/2/reg	Кликом на плави линк отвара се заједнички текст за пети и шести разред. Програм за предмете који се реализују у нашој школи налази се у првом делу документа на следећим страницама: Српски језик: од стране 271 до 276 Енглески језик: од стране 284 до 289. Остали редовни предмети : од стране 303 до 330. Немачки језик: од стране 337 до 338. („Сл. гласник-Просветни гласник“ бр. 15/2018).

7.	Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2019-61, 1/2020-60, 6/2020-99, 8/2020-597, 5/2021-4, 17/2021-42, 16/2022-2, 13/2023-460, 14/2023-399), 6/2025-22 Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/5/4/reg	Кликом на плави линк отвара се обједињени (пречишћени) текст који садржи све наведене измене и допуне. Комплетан програм наставе и учења за све предмете седмог разреда налази се у једном непрекидном блоку, на страницама од стр. 61 до стр. 173. овог документа („Сл. гласник-Просветни гласник „ бр. 5/2019). Унутар овог истог блока страна налази се и програм за предмет Техника и технологија („Сл. гласник-Просветни гласник“ бр. 5/2021. и то на страницама од 4 до 8.
8.	Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 11/2019-61, 2/2020-6, 6/2020-118, 5/2021-8, 17/2021-58, 16/2022-2, 13/2023-470, 14/2023-407, 4/2024-1, 6/2025-38 https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/11/2/reg	Кликом на плави линк отвара се обједињени (пречишћени) текст који садржи све наведене измене и допуне. Комплетан програм наставе и учења за све предмете осмог разреда налази се у једном непрекидном блоку, на страницама од стр. 61 до стр. 190. овог документа („Сл. гласник-Просветни гласник“, бр. 11/2019). Унутар овог истог блока страна налази се и програм за предмет Техника и технологија и Информатика и рачунарство („Сл. гласник-Просветни гласник“ бр. 5/2021). и то на страницама од 8 до 19.

3.1. ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ ОД ШКОЛСКЕ 2027/2028. ГОДИНЕ ЗА ПРВИ И ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Почев од школске 2027/2028. године ступају на снагу ревидирани програми наставе и учења за **први и пети** разред основног образовања и васпитања, који доносе измењен приступ остваривању наставе кроз прецизније дефинисане опште и специфичне предметне компетенције и исходе учења. Школа се позива на тачне делове и странице званичног документа о изменама и допунама програма, који чини интегрални део овог Школског програма и налази се у табели испод:

Разред	Пун назив званичног Правилника	Смернице за проналажење програма
I разред	Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 1/2026) Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2017/10/1/reg	Кликом на плави линк отвара се обједињени (пречишћени) текст који садржи све наведене измене и допуне. Комплетан програм наставе и учења за све предмете првог разреда налази се у једном непрекидном блоку, на страницама од стр. 158 до стр. 218. овог документа („Сл. гласник-Просветни гласник“, бр. 1/2026).
V разред	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 1/2026) Линк: https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2018/15/2/reg	Кликом на плави линк отвара се обједињени (пречишћени) текст који садржи све наведене измене и допуне. Комплетан програм наставе и учења за све предмете петог разреда налази се у једном непрекидном блоку, на страницама од стр.219 до стр. 339. овог документа („Сл. гласник-Просветни гласник“, бр. 1/2026).

4. ПРОГРАМИ ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Циљ програма изборних предмета: Проширивање и продубљивање општег образовања ученика, подстицање њихових специфичних интересовања, као и изградња хуманистичких, демократских и комуникацијских вредности које доприносе целовитом развоју личности деце.

Задаци програма изборних предмета:

- Развијање толеранције, емпатије, међусобног поштовања и неговање сопственог и туђег културног и духовног идентитета.
- Оспособљавање ученика за конструктивно решавање сукоба, тимски рад и активно грађанско учешће у животу заједнице.
- Развијање комуникацијских вештина и функционалне писмености на матерњем и страном језику кроз савремене приступе настави.

Изборни предмет	Разред, начин избора и поступци остваривања са носиоцима (Начин остваривања)	Повезаност са облашћу и стратешким циљем Развојног плана
Верска настава	Разред: I–VIII разред. Начин избора: Родитељи/ученици бирају на почетку I и V професионалног разреда (за цео циклус). Остваривање: Реализује се кроз 1 час недељно. Настава се изводи кроз предавања, разговоре и вођени дијалог усклађен са искуствима ученика. Носиоци: Верски наставник / вероучитељ.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).</i>
Грађанско васпитање	Разред: I–VIII разред. Начин избора: Алтернативни предмет Верској настави. Остваривање: Реализује се кроз 1 час недељно путем интерактивних радионица, дебата и дискусија деце из различитих одељења који заједно решавају заједничке задатке. Носиоци: Наставници грађанског васпитања.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ <i>(Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).</i> • 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и</i>

Други страни језик – Немачки	Разред: V–VIII разред. Начин избора: Обавезан изборни предмет који се бира на почетку V разреда. Остваривање: Реализује се кроз 2 часа недељно кроз језичке игре, дијалоге, ситуационо учење и пројектну наставу која захтева активно учешће ученика за постизање бољих исхода. Носиоци: Наставници немачког језика.	пројектног деловања школе). • 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода). • 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).

Начини, поступци остваривања и праћење изборних предмета

Праћење и оцењивање ученика: Напредак ученика на Верској настави и Грађанском васпитању прати се континуирано и оцењује се описно на основу ангажовања, израде портфолија и учешћа у заједничким задацима. Напредак на Другом страном језику прати се бројчано, у складу са образовним стандардима постигнућа, а резултати се користе за даље планирање наставе.

Организација рада група: Формирање наставних група за изборне предмете врши се на почетку сваке школске године на нивоу разреда или установе, а на основу писаног изјашњавања родитеља односно законских заступника ученика .

Правна и оперативна ажурност: Све оперативне специфичности, распоред часова и евентуалне измене упутстава Министарства просвете током четворогодишњег циклуса, конкретизују се и усклађују на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада.

5) ПРОГРАМИ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Циљ програма: Развијање специфичних интересовања, социјалних вештина, креативности, хуманих вредности, предузетничког духа и функционалних знања ученика кроз изборне садржаје и активне методе учења.

Задаци програма:

- Подстицање критичког мишљења, истраживачког духа и предузимљивости кроз изборне програме у складу са склоностима ученика.
- Развијање еколошке свести, одговорног односа према природи, одрживом развоју и животној средини деце.
- Афирмација естетских, уметничких, економских и музичких потенцијала ученика кроз стваралачки рад и тимску сарадњу.

Назив понуђеног програма СНА и законски разреди изучавања	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Музиком кроз живот (Понуђени избор за V и VI разред, према анкети ученика) Програм је објављен у „Сл. Гласнику РС“, бр. 17/2021, стр.17-19.	Реализује се кроз недељне часове према званичном програму Министарства просвете кроз извођење музике ,тело као музички инструмент, развијање критичког мишљења кроз музику, групно певање, анализу дела и заједничке наступе на свечаностима. Носиоци: Наставници музичке културе.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).
Цртање, сликање и вајање (Понуђени избор за V и VI разред, према анкети ученика) Програм је објављен у „Сл. Гласник РС“ бр. 17/2021, стр.12-14.	Реализује се кроз практично савладавање техника цртања, сликања и вајања материјала и организовање изложбених поставки у холу школе. Носиоци: Наставници ликовне културе.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода). • 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА (Стратешки циљ 1: Унапређење рада са талентованим и напредним ученицима).

Чувари природе
(Понуђени избор за V и VI разред, према анкети ученика)
Програм је објављен у „Сл Гласнику РС“ бр. 17/2021, стр.15-17.

Реализује се кроз недељне часове у складу са званичним исходима кроз практичан и теренски рад (Живи свет своје околине, Значај живог света за човека, Угроженост врста, израду пројеката, праћење природних појава и еколошки активизам у оквиру средине.

Носиоци: Наставници биологије.

• **1. Приоритетна област:**
НАСТАВА И УЧЕЊЕ
(Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).

• **1. Приоритетна област:**
НАСТАВА И УЧЕЊЕ
(Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).

Домаћинство
(Понуђени избор за VII и VIII разред, према анкети ученика)
Програм је објављен у „Сл Гласнику РС“ бр. 17/2021, стр.52-55.

Обухвата стицање практичних животних вештина: одрживо управљање ресурсима у дому, култура становања, култура одевања, култура понашања. исхрана у домаћинству и развијање навика економичности.

Носиоци: Наставници технике и технологије (у сарадњи са наставницима биологије кроз међупредметну корелацију).

• **1. Приоритетна област:**
НАСТАВА И УЧЕЊЕ
(Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).

• **1. Приоритетна област:**
НАСТАВА И УЧЕЊЕ
(Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).

Моја животна средина
(Понуђени избор за VII и VIII разред, према анкети ученика)
Програм је објављен у „Сл Гласнику РС“ бр. 17/2021, стр.44-46

Реализује се кроз истраживачке пројекте, радионице о климатским променама, дебате о обновљивим изворима енергије, управљање отпадом за рециклажу и практичне акције уређења школског амбијента.

Носиоци: Наставници биологије.

• **1. Приоритетна област:**
НАСТАВА И УЧЕЊЕ
(Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).

• **2. Приоритетна област:**
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА
(Стратешки циљ 3: Унапређење квалитета школског простора и ресурса

Предузетништво
(Понуђени избор за VII и VIII разред, према анкети ученика)
Програм је објављен у „Сл Гласнику РС“ бр. 17/2021, стр.50-52.

Реализује се кроз развој иницијативности, пројектно планирање, симулацију израде бизнис планова, хуманитарне базаре, еколошку економију и јачање тимског рада међу ученицима.

Носиоци: Наставници технике и технологије, српског језика и географије.

кроз активизам и донарство).

• **1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ**
(Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).

• **2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА**
(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика професионалног развоја и пројектног деловања школе).

Динамичко усклађивање понуде СНА програма

Поред наведених, школа задржава право да у периоду до 2030. године, у складу са изменама званичног Каталога ЗУОВ-а и исказаним потребама ученика, кроз Годишњи план рада школе (ГПРШ) понуди и друге акредитоване Слободне наставне активности, без потребе за ревизијом основног текста овог Школског програма.

Носиоци: Наставничко веће и Савет родитеља.

Законска и оперативна усклађеност:
Омогућава континуирано усклађивање Школског програма са тренутним образовним потребама ученика и променама у званичном државном каталогу програма током четворогодишњег циклуса.

Начини, поступци остваривања и праћење Слободних наставних активности:

Праћење напретка ученика: Постигнућа ученика у оквиру слободних наставних активности прате се континуирано током целе школске године. Оцењивање је описно и изводи се кроз практичне продукте рада (јавни наступи, школске изложбе и заједничке презентације).

Организација и ажурност: Избор конкретних програма СНА врши се на почетку сваке школске године на основу анкетирања и исказаног интересовања ученика. Тачан распоред група, недељни распоред часова и задужења наставника оперативно се дефинишу кроз Годишњи план рада школе за текућу годину.

Линк ка: [ЗУОВ страници за Програме СНА од 5. до 8. разреда](#)

Линк ка: <https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/0b4ed8b5-89a1-4b31-82dd-67c756bbf4f9?fromLink=true>

6) ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

Циљ програма: Пружање систематске подршке ученицима који имају тешкоће у савладавању градива, подстицање напредовања талентованих ученика, као и успешна припрема за остваривање образовних стандарда на завршном испиту.

Задаци програма:

- Правовремено отклањање празнина у знању, подизање мотивације и редовности доласка на часове допунског рада.
- Проширивање и продубљивање знања код даровитих ученика и развијање вишег нивоа мисаоних операција.
- Континуирано праћење постигнућа ученика кроз анализе резултата пробних тестирања ради планирања циљаних мера подршке за завршни испит.

Облик наставе	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Допунска настава (I–VIII разред)	Реализује се кроз 1 час недељно из предмета у којима ученици теже савладавају градиво. Наставници користе прилагођене диференциране материјале, а селекција ученика врши се на основу праћење исхода и резултата иницијалних тестова. Носиоци: Предметни наставници, учитељи, стручни сарадници (педагог, психолог).	• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА (Стратешки циљ 2: Повећање ефективности и посећености часовима допунске наставе). • 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА (Стратешки циљ 3: Користићење резултата иницијалних и других тестирања за планирање и унапређење наставе).
Додатна настава (III–VIII разред)	Реализује се кроз 1 час недељно. Рад се изводи кроз менторски приступ, проучавање напредне литературе, решавање нестандартних задатака, пројектне активности и припрему за такмичења и смотре свих нивоа. Носиоци: Предметни наставници, учитељи.	• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА (Стратешки циљ 1: Унапређење рада са талентованим и напредним ученицима).

**План
припреме за
завршни
испит
(VIII разред)**

Школа сваке школске године реализује припрему у складу са прописима и календаром Министарства просвете кроз фонд часова припремне наставе. Обухвата детаљну анализу резултата иницијалних, контролних и пробних тестирања ради унапређивања рада и прилагођавања наставе потребама ученика. Ученици и родитељи се редовно информичу о активностима и резултатима.

Носиоци: Предметни наставници, одељењске старешине, стручни сарадници, стручна већа.

• **1. Приоритетна област:
НАСТАВА И УЧЕЊЕ**
(Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).

• **3. Приоритетна област:
ОБРАЗОВНА
ПОСТИГНУЋА
УЧЕНИКА**
(Стратешки циљ 3: Користићење резултата иницијалних и других тестирања за планирање и унапређење наставе).

• **3. Приоритетна област:
ОБРАЗОВНА
ПОСТИГНУЋА
УЧЕНИКА**
(Стратешки циљ 4: Смањење неједнакости постигнућа међу одељењима кроз међупредметну и међуодељењску сарадњу).

6.1. ПРОГРАМ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА (ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА СА ДОДАТНИМ ОБРАЗОВНИМ ПОТРЕБАМА)

Циљ програма: Обезбеђивање једнаког права на квалитетно образовање кроз прилагођавање наставног процеса, простора и услова рада ученицима којима је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју или других разлога потребна додатна подршка.

Задаци програма:

- Правовремено препознавање образовних потреба ученика и израда квалитетних педагошких профила као основе за индивидуализацију наставе.
- Планско прилагођавање циљева, садржаја, наставних метода и оцењивања кроз израду и реализацију ИОП-а (1, 2 и 3) на нивоу Стручног тима за инклузивно образовање.
- Унапређивање вршњачке подршке и потпуна социјална инклузија ученика кроз њихово равноправно укључивање у све васпитно-образовне и ваннаставне активности школе.

Облик и садржај подршке	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Реализација подршке кроз редовну наставу и Слободне наставне активности (СНА)	Обухвата континуирано планирање, прилагођавање и извођење наставе за ученике који раде по ИОП-у 1, ИОП-у 2 и ИОП-у 3 унутар одељења. Спроводи се кроз израду педагошког профила, диференцијацију наставних задатака, прилагођавање циљева, садржаја, метода оцењивања и исхода, као и кроз проширивање и продубљивање градива за даровите ученике (ИОП 3). Процес се изводи кроз обавезне циклусе вредновања на годишњем нивоу уз сарадњу са надлежном Интерресорном комисијом (ИРК). Носиоци: Предметни наставници, учитељи, Стручни тим за инклузивно образовање (ТИО), родитељи, односно законски заступници, ПП служба (педагог, психолог).	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама). • 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
Ваннаставна инклузивна подршка и социјализација	Реализује се кроз системско увођење прилагођених материјала и метода на часовима допунског рада, организовање вршњачке подршке у учењу унутар одељењске заједнице,	• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА (Стратешки циљ 2: Повећање ефективности

као и кроз обавезно, равноправно и безбедно укључивање ученика који раде по ИОП-у у спортска такмичења, хуманитарне базаре, излете, екскурзије и све школске секције.

и посећености часовима допунске наставе

Стратешки циљ 4: Смањење неједнакости постигнућа међу одељењима кроз међупредметну и међудодељењску сарадњу).

Носиоци: Одељењске старешине, предметни наставници, учитељи, ТИО, Ученички парламент.

Начини, поступци остваривања и праћење Програма инклузивног образовања:

Сврха и циљ ИОП подршке: Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања ученика у редован образовно-васпитни рад, осамостаљивање у вршњачком колективу и његово напредовање. На основу овог кључног циља, у установи се остварују следеће специфичне врсте подршке:

- **Врсте подршке у установи:**
 1. **ИОП 1** – прилагођавање начина рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад; учење језика на коме се обавља образовно-васпитни рад, при чему ученици редовно прате све наставне предмете у својим одељењима.
 2. **ИОП 2** – прилагођавање циљева, садржаја и начина остваривања програма наставе и учења и исхода образовно-васпитног рада, при чему ученици у редовним одељењима прате све предмете, али по изричито измењеном и прилагођеном програму.
 3. **ИОП 3** – проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада за ученике са изузетним способностима.
- **Остваривање рада у одељењима за ученике са сметњама у развоју:** Настава и подршка за ученике у специјалним одељењима школе остварује се непосредно кроз стручни дефектолошки рад за већину предмета. Специфичност програма установе огледа се у томе што ученици из ових одељења (ученици од 5-8. разреда) наставу из **страног језика, информатике и рачунарства, верске наставе и слободних наставних активности** континуирано похађају код предметних наставника школе, чиме се осигурава њихова функционална социјализација и инклузија.
- **Тим за пружање додатне подршке:** Овај оперативни тим у школи чине наставник разредне наставе, односно наставник предметне наставе, одељењски старешина, стручни сарадник (дефектолог, педагог, психолог), родитељ, односно други законски заступник, а у складу са потребама ученика и педагошки асистент, односно лични пратилац ученика, на предлог родитеља, односно другог законског заступника.
- **Праћење, рокови и евиденција:** Индивидуални образовни план у установи **донеће Педагошки колегијум на предлог Стручног тима за инклузивно образовање, односно Тима за пружање додатне подршке ученицима.** У првој години рада по ИОП-у, ИОП се обавезно вреднује тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта. Наставник ће при планирању свог рада потпуно ускладити свој глобални и оперативни план са индивидуалним образовним планом детета на редовним часовима и часовима Слободних наставних активности (СНА). Све предузете мере инклузивне подршке редовно се бележе у **ес-Дневнику**. Спровођење индивидуалних образовних

планова пратиће, поред Стручног тима за инклузивно образовање (ТИО), и надлежни просветни саветник.

Операционализација кроз ГПРШ: Конкретни годишњи спискови ученика који остварују наставу по ИОП-у (1, 2 и 3) по редовним и специјалним одељењима за текућу годину, као и састав тимова за подршку за свако појединачно дете оперативно се доносе и усклађују на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

6.2. ПРОГРАМ ТРАНЗИЦИЈЕ УЧЕНИКА СА ИОП-ОМ (КРАЈ ДРУГОГ ЦИКЛУСА)

Циљ програма: Обезбеђивање континуитета у пружању додатне образовне подршке при преласку ученика са ИОП-ом из основне у средњу школу, кроз благовремено планирање, каријерно вођење и професионалну оријентацију прилагођену могућностима ученика

Задаци програма:

- Израда Индивидуалног транзиционог плана (ИТП) за сваког ученика осмог разреда који се образује по ИОП-у .
- Пружање подршке родитељима у процесу одабира одговарајућег профила у средњој школи и сарадња са надлежном Интерресорном комисијом (ИРК)
- Прослеђивање релевантне документације и педагошког профила средњој школи ради лакшег прилагођавања ученика на нову средину и систем учења .

Садржај (Фазе подршке)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Израда транзиционог плана и професионална оријентација	Реализује се у другом полугодишту осмог разреда кроз процену интересовања ученика, саветовање родитеља и унос каријерних циљева у ИОП документ. Обухвата симулацију избора занимања и прилагођену припрему за завршни испит. Носиоци: Стручни тим за инклузивно образовање (ТИО), одељењски старешина 8. разреда, ПП служба, родитељи.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).
Институционална сарадња и прослеђивање документације	Реализује се кроз стручну сарадњу са средњим школама и Националном службом за запошљавање, ради праћења услова уписа. Након завршеног испита, уз сагласност родитеља/законских заступника, средњој школи се доставља ИОП и Индивидуални транзициони план (ИТП) ради благовременог прилагођавања средине и наставе. Носиоци: Стручни тим за инклузивно образовање (ТИО), ПП служба, стручни тимови пријемне средње школе.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

7) ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Циљ програма: Развијање естетских вредности, културног и националног идентитета ученика, као и изградња позитивног етоса и отворености школе ка заједници кроз заједничке стваралачке пројекте и јавне манифестације.

Задаци програма:

- Неговање заједништва, толеранције, међусобног уважавања и активног учешћа ученика у школском животу кроз уметнички израз.
- Подстицање целовитог развоја личности ученика, креативности и јавног наступа ван оквира појединачних наставних предмета.
- Развијање одговорног односа према себи, другима и окружењу кроз еколошки активизам и сарадњу са локалном заједницом.

Садржај (Теме и области)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Обележавање значајних празника <i>(Свети Сава, Дан државности, Нова година, Васкрс)</i>	Реализује се кроз припремање и извођење традиционалних и дигиталних приредби (видео-презентације), израду тематских и еко-паноа, драматизацију текстова са фокусом на вршњачку подршку и организовање тематских изложби. Носиоци: Наставници српског језика, музичке и ликовне културе, вероучитељи, одељењске старешине.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ <i>(Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).</i> • 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).</i>
Дан школе и школске свечаности	Организује се свечана прослава Дана школе, свечани пријем за ученике првог разреда, концерти и представе. Обухвата јавну афирмацију и доделу књига добитницима награда на општинским, градским и републичким такмичењима. Носиоци: Тим за културну делатност	• 3. ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА <i>(Стратешки циљ 1: Унапређење рада са талентованим и напредним ученицима).</i>

Естетско уређење школе	школе, наставници музичке културе и српског језика, одељењске старешине. Обухвата континуирано уређивање холова и учионица поводом празника, коришћењем природних и рециклираних материјала, кроз израду панoa и организовање изложби ученичких радова у физичком и виртуелном (дигиталном) формату на званичном сајту школе. Носиоци: Наставници ликовне културе, учитељи, наставници који предају Чуваре природе, ученици.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 3: Унапређење квалитета школског простора и ресурса кроз активизам и донаторство).
Сарадња са локалном заједницом	Обухвата активно учешће ученика на званичним општинским манифестацијама, као и сарадњу са предшколским установама (вртићима) кроз заједничке акције, сусрете и друштвено-користан рад у заједници. Носиоци: Одељењске старешине, стручни сарадници.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).
Књижевни сусрети и предавања	Организовање редовних сусрета ученика са деčјим песницима и писцима, предавања и трибина у простору школске библиотеке ради развијања трајне потребе и навике читања код деце. Носиоци: Стручно веће за српски језик, школски библиотекар.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).

Начини, поступци остваривања и праћење Програма културних активности:

Праћење и евиденција: Одржавање свих унутрашњих свечаности, концерата, сусрета и изложби редовно се прати на нивоу стручних већа, а реализација заједничких приредби и манифестација уредно се евидентира у систему **ес-Дневника**.

Операционализација кроз ГПРШ: Оквирни Календар традиционалних школских свечаности по месецима и планирана задужења наставника за припрему славе Свети Сава и Дана школе и осталих значајних празника, дефинишу се на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе. Конкретни термини и распоред долазака деčјих писаца, реализација пролећних концерата, изложби, као и остале сукцесивне активности из програма културних активности оперативно се планирају, прилагођавају и реализују током школске године, на иницијативу стручних тела школе или у складу са текућим календаром и позивима спољних партнера.

8) ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљ програма: Промовисање правилног раста и развоја ученика, усвајање здравих стилова живота, као и развијање фер-плеја, заједништва и потпуне инклузије деце кроз спортске активности и такмичења.

Задаци програма:

- Развијање моторичких вештина, физичких способности и правилног држања тела код ученика свих разреда.
- Обезбеђивање равноправног учешћа за сву децу, укључујући и ученике који раде по ИОП-у, у спортским манифестацијама.
- Едукација ученика о превенцији насиља на теренима и поштовању правила игре и противника.

Садржај (Теме и области)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Промоција здравог начина живота и корективно-педагошки рад	Реализује се кроз предавања о значају вежбања, превентивне радионице о правилном држању тела, препознавање деформитета кичме и стопала на часовима, као и благовремено упућивање на циљане вежбе за корекцију држања. Носиоци: Наставници физичког и здравственог васпитања, одељењске старешине.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
Школска спортска такмичења и спортске активности	Организују се унутрашња школска такмичења (одбојка, рукомет, кошарка, фудбал, атлетика и тимске игре) и учешће на спољним такмичењима у складу са календарима надлежних савеза и институција. Обухвата рад спортских секција у складу са тренутним кадровским капацитетима установе за децу која имају посебна интересовања, уз обезбеђивање учешћа за ученике који раде по ИОП-у. Носиоци: Наставници физичког и здравственог васпитања, стручни сарадници (педагог, психолог).	• 3. ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА (Стратешки циљ 1: Унапређење рада са талентованим и напредним ученицима). • 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).

**Фер-плеј,
превенција
насиља и спортске
манифестације**

Обухвата едукацију ученика о поштовању правила игре, противника и судија, као и превенцију насиља на спортским теренима. Реализује се кроз организацију Недеље школског спорта (полигони спретности, турнири) и јесењег/пролећног кроса за све ученике (учешће у трци „За срећније детињство“ Крос РТС-а) у сарадњи са локалним организацијама.

Носиоци: Стручно веће за физичко и здравствено васпитање, одељењске старешине, наставници, Ученички парламент.

**• 2. Приоритетна област:
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА
ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ
ЉУДСКИМ И
МАТЕРИЈАЛНИМ
РЕСУРСИМА**

*(Стратешки циљ 5:
Превенција насиља, осипања
ученика, професионалног
развоја и пројектног
деловања школе).*

Начини, поступци остваривања и праћење Програма школског спорта:

Праћење и евиденција: Одржавање свих школских турнира, спортских активности, кросева и превентивних вежби редовно се прати на нивоу стручних већа, а све реализоване превентивне и спортске активности уредно се евидентирају у систему **ес-Дневника**.

Операционализација кроз ГПРШ: Оријентациони термини за реализацију јесењег и пролећног кроса по месецима дефинишу се на почетку школске године кроз Годишњи план рада школе. Конкретан распоред и фонд часова за рад спортских секција, као и учешће на општинским и градским такмичењима оперативно се планирају, прилагођавају и реализују сукцесивно током школске године, у зависности од тренутних кадровских капацитета школе и званичних дописа и термина које достављају надлежни спортски савези и Министарство просвете Републике Србије.

8.1. ПРОЈЕКТНА АКТИВНОСТ: „ПОКРЕНИМО НАШУ ДЕЦУ” (I–IV РАЗРЕД)

Циљ програма: Превенција лошег држања тела, деформитета кичме и стопала код ученика првог циклуса кроз свакодневно спровођење циљаних вежби у учионицама, као и развијање мотивације за редовну физичку активност.

Задаци програма:

- Увођење краћих, свакодневних спортско-рекреативних полигона и вежби у оквиру школског дана за ученике млађих разреда.
- Јачање моторичких вештина, координације покрета и опште физичке спремности деце.
- Примена корективно-превентивних вежби у циљу правилног физичког развоја ученика.

Садржај пројекта	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Свакодневно вежбање и корективно-превентивни рад у учионици	Реализује се свакодневно у укупном обиму од 15 минута, распоређених кроз кратке динамичке паузе за вежбање на средини часова или током одмора у оквиру разредне наставе, према приручницима националног пројекта. Обухвата континуирано праћење правилног држања тела ученика током боравка у установи.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
	Носиоци: Наставници (разредна настава), Стручно веће за физичко и здравствено васпитање.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).

Начини, поступци остваривања и праћење пројектне активности:

Праћење и евиденција: Реализација свакодневних вежби и активност ученика континуирано се прате у оквиру разредне наставе. Сви реализовани минута у оквиру школског дана бележе се кроз напомене и евиденцију рада у **ес-Дневнику**.

Операционализација кроз ГПРШ: Оперативна примена пројекта, дневни оквирни распоред извођења краћих динамичких пауза (у трајању од по неколико минута сукцесивно током школског дана до испуњења укупног дневног обима од 15 минута) по одељењима првог циклуса, као и конкретна задужења учитеља прецизирају се на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

9) ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

9.1. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Имплементација свеобухватних превентивних, заштитних и интервентних мера у оквиру Школског програма у потпуности подржава реализацију кључних стратешких праваца из Развојног плана школе кроз следеће области:

- **2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА:** Кроз реализацију *Стратешког циља 5 (Превенција насиља, осипања ученика и пројектног деловања школе)* и *Стратешког циља 2 (Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима)*.
- **1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ:** Кроз реализацију *Стратешког циља 3 (Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама)* и *Стратешки циљ 4 (Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја)*.

1. ЦИЉ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ

- Осигуравање безбедног, стимулативног и толерантног окружења за све ученике и запослене, правовремено реаговање на све нивое вршњачког притиска, као и рано препознавање ризика од напуштања школовања ради заштите права детета на образовање.

2. ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ

- Подизање нивоа информисаности наставника, родитеља и ученика о законским протоколима поступања и нивоима насиља.
- Развијање толеранције, емпатије и социјалних вештина код ученика кроз превентивни радионичарски рад.
- Ефикасно и усклађено интервенисање Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Тим за заштиту) при појави било ког облика дискриминације, као и континуирано праћење редовности похађања наставе.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД СТРАТЕШКИХ ОБЛАСТИ ДЕЛОВАЊА И МЕРА (од шк.2026/ 27 –2029/30)

Област превентивног, безбедносног и заштитног деловања установе	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Институционално деловање, планирање и нормативно уређење заштите	Годишње конституисање и дефинисање званичног Програма рада Тима за заштиту од насиља, као и израда специфичних акционих планова заштите за ученике за сваку наставну годину. Носиоци: Тим за заштиту од насиља, Наставничко веће.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: <i>Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе</i>).
Физичка безбедност и контрола кретања у објекту	Спровођење мера безбедног боравка ученика у згради; дефинисање јасних процедура за излазак деце из објекта и одвођење од стране родитеља/законских заступника; дефинисање правила понашања током школских одмора и континуирано дежурство наставника у згради и дворишту, као и кроз сарадњу са дежурним патролама локалне полицијске станице. Носиоци: Дежурни наставници, Стручно веће за физичко и здравствено васпитање.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 3: <i>Унапређење квалитета школског простора и ресурса кроз активизам и донаirstво</i>).
Едукација, промоција кућног реда и превентивни активизам	Детаљно и континуирано упознавање ученика и родитеља/законских заступника са стањем безбедности и мерама превенције; упознавање са званичним Правилима понашања у установи и Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности ученика; активно укључивање чланова Ученичког парламента у вршњачку заштиту;	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: <i>Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима</i>).

	редовно информисање путем званичног интернет сајта школе.	
	Носиоци: Одељењске старешине, учитељи, наставници грађанског васпитања, Ученички парламент.	
Системска заштита ученика од трговине људима и експлоатације	Спровођење континуираних превентивних активности у циљу јачања компетенција ученика за препознавање феномена трговине људима и децом; извођење едукативних радионица у оквиру редовне наставе и часова одељенског старешине, уз примену званичних државних индикатора за прелиминарну идентификацију ризика; обележавање Европског дана против трговине људима. Носиоци: Одељењске старешине, предметни наставници, Тим за заштиту од насиља.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).</i>
Превенција дискриминације, расизма и развој толеранције	Организација и спровођење тематских недеља и радионица посвећених борби против расизма, ксенофобије и свих облика нетолеранције; израда ликовних и литерарних изложби дејих радова; обележавање Светског дана љубазности, Међународног дана толеранције и Дана борбе против расизма кроз заједнички рад унутар одељењских заједница. Носиоци: Одељењске старешине, наставници ликовне и музичке културе и српског језика	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ <i>(Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).</i>
Сузбијање болести зависности и развијање социјалних вештина	Трајно спровођење програма и едукативних трибина у оквиру Месеца борбе против болести зависности; реализација стручних психолошких радионица за ученике о ненасилној комуникацији, развијању емпатије и конструктивном решавању	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 5:</i>

	конфликата; успостављање и континуирано вођење система вршњачке медијације у установи. Носиоци: ПП служба (психолог, педагог), одељењске старешине.	<i>Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).</i>
Заштита ученика од дигиталног и електронског насиља	Системско планирање и реализација циљаних радионица на тему „Електронско насиље (сајбербулинг)” за ученике другог циклуса; едукација ђака и родитеља/законских заступника о безбедном коришћењу информационо-комуникационих технологија, дигиталној писмености и заштити приватности на мрежама; примена националне платформе „Чувам те“. Носиоци: Наставници информатике и рачунарства, одељењске старешине, Тим за заштиту од насиља.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (<i>Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).</i>)
Активирање заштитних мрежа и међуинституционална сарадња	Правоваљано активирање унутрашње и спољашње институционалне заштитне мреже у кризним ситуацијама; успостављање службене сарадње са релевантним спољним установама (Центар за социјални рад, Министарство унутрашњих послова - МУП, надлежни Дом здравља, Институт за ментално здравље). Носиоци: Тим за заштиту од насиља, ПП служба, одељењске старешине.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (<i>Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).</i>)
Евидентирање, класификација и праћење случајева насиља	Континуирано и уредно евидентирање свих појавних случајева сукоба и насиља у установи; стручно одређивање врсте, нивоа (први, други и трећи ниво) и учесталости насиља; благовремено информисање чланова Тима за заштиту ради доношења хитних	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (<i>Стратешки циљ 5:</i>

	мера; ажурирање унутрашње базе података. Носиоци: ПП служба, одељењске старешине, Тим за заштиту од насиља.	<i>Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).</i>
Решавање конфликта, медијација и сузбијање насиља	Спровођење и примена адекватних интервентних мера за хитно сузбијање или ублажавање учињеног насиља; континуирано праћење ефеката предузетих мера; стручно посредовање и помоћ у решавању случајева другог и трећег нивоа, као и у изузетним ситуацијама првог нивоа насиља; хуманитарне и спортске активности заједнице. Носиоци: Тим за заштиту од насиља, одељењске старешине, ПП служба, дежурни наставници и предметни наставници.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).
Покретање и спровођење законских поступака у установи	Системско и доследно покретање званичних поступака унутар установе на основу прописа: појачаног васпитног рада према ученицима, као и васпитно-дисциплинског поступка према ученицима у случају кршења забране; доследно вођење дежурства наставника. Носиоци: Одељењске старешине, Тим за заштиту од насиља, ПП служба, директор	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).
Психолошка подршка актерима и оснаживање посматрача	Спровођење континуираног саветодавног рада за пружање пуне подршке деци која трпе насиље; стручно оснаживање посматрача насиља (тихе већине) за конструктивно реаговање и заштиту вршњака; интензиван васпитни и подржавајући рад са децом која врше насиље. Носиоци: ПП служба (психолог,	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).

	педагог), одељењске старешине.	
Саветодавни рад са породицом и мере према родитељима	Реализација интензивног саветодавног рада са родитељима/законским заступницима деце која трпе или врше насиље; предузимање законом прописаних мера према родитељима који не сарађују са одељењским старешинама и стручном службом, кроз саветодавни рад или званично упућивање у надлежне социјалне установе. Носиоци: ПП служба, одељењске старешине, Тим за заштиту од насиља.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).</i>
Системска евалуација, извештавање и усклађивање процедура	Систематско праћење примене утврђених поступака и реализације планираног програма заштите; редовно прикупљање, обрада и анализа евиденционих листова о случајевима насиља ради планирања даљих мера; евалуација предузетих мера, израда Полугодишњег и Годишњег извештаја о раду Тима за заштиту, извештавање Наставничког већа о раду Тима. Носиоци: Тим за заштиту од насиља, Педагошки колегијум.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе)</i>

Начини, поступци остваривања и праћење Програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Евидентирање и званична пријава насиља: Сваки појединачни случај сукоба или насиља међу ученицима, као и мере појачаног васпитног рада, редовно се уписују у **ес-Дневник**. У случају појаве трећег нивоа насиља, школа има законску обавезу да инцидент пријави и кроз Националну платформу „**Чувам те**“ у складу са прописаним роковима.

Операционализација кроз ГПРШ: Састав Тима за заштиту од насиља за текућу годину, акциони план превентивних радионица на часовима одељенског старешине (ЧОС) и распоред дежурстава наставника у згради и дворишту дефинишу се на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

Националној платформи „**Чувам те**“ можете приступити на домену: <https://cuvamte.gov.rs/>

9.2. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРСКОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА

Теме и облици заштите	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Превенција дискриминације и изградња инклузивног етоса	Реализује се кроз тематске радионице на часовима одељењске заједнице (ЧОС), трибине за ученике и родитеље/законских заступнике о превазилажењу предрасуда и изградњи емпатије. Обухвата обележавање Међународног дана толеранције и промовисање вредности поштовања различитости кроз изборне предмете. Носиоци: Одељењске старешине, наставници грађанског васпитања, Ученички парламент.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
Заштите угледа, части и достојанства личности	Реализује се кроз јасно дефинисање Правила понашања у установи, едукацију о дигиталном насиљу (спречавање вређања и сајбер-булинг), као и кроз хитне интервенције и саветодавни рад Тима за заштиту при свакој појави дискриминаторног понашања, изругивања или застрашивања. Носиоци: Тим за заштиту од насиља, ПП служба (психолог, педагог), одељењске старешине.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе)

Начини, поступци остваривања и праћење Програма превенције дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства:

Евидентирање и званична пријава инцидента: На сваки забележени случај кршења забране дискриминације или вређања достојанства личности обавезно се реагује; пријављује се, уписује у **есДневник**. У зависности од тежине, начина испољавања и последицама дискриминације, пријављује се и путем Националне платформе „**Чувам те**“.

Операционализација кроз ГПРШ: Годишњи план превентивних радионица за спречавање дискриминаторног понашања на часовима одељенског старешине (ЧОС) и активности Ученичког парламента оперативно се дефинишу на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

9.3. ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Циљ програма: Оснаживање ученика за доношење здравих и одговорних животних одлука и јачање њихове отпорности на негативне утицаје и изазове савременог друштва.

Задаци програма:

- Подизање свести ученика о штетности и здравственим ризицима употребе електронских цигарета, вејпа и никотинских врећица (снуса).
- Едукација ученика и родитеља/законских заступника о препознавању ризика од зависности од коцкања, кладионица и онлајн игара на срећу.
- Развијање дигиталне зрелости и безбедног понашања ученика на интернету и друштвеним мрежама кроз редовну наставу и превентивне платформе.
- Правовремено препознавање и сузбијање деструктивног понашања ученика кроз примену мера појачаног васпитног и друштвено-корисног рада.

Област ризичног понашања	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Електронске цигарете, снус и вејп	Реализује се кроз предавања и трибине са надлежним државним органима и здравственим радницима о штетности никотинских врећица и електронских цигарета, као и кроз превентивне радионице на часовима одељењске заједнице (ЧОС). Носиоци: Наставници биологије, хемије, учитељи, одељењске старешине, Дом здравља.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).
Зависност од коцкања и игара на срећу	Обухвата предавања и трибине за ученике и родитеље/законске заступнике о ризицима кладионица и онлајн коцкања, саветодавне разговоре и превентивну сарадњу са специјализованим стручним установама. Носиоци: ПП служба (психолог, педагог), одељењске старешине, Савет родитеља, спољни стручњаци.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).
Ризици у дигиталном простору (Интернет и друштвене мреже)	Реализује се кроз коришћење националног портала „Паметно и безбедно”, израду и дељење едукативних материјала о безбедности на интернету и предавања на часовима редовне наставе информатике.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).

	Носиоци: Наставници информатике и рачунарства, одељењске старешине.
Деструктивно и деликвентно понашање	Обухвата појачан дежурни рад наставника на одморима, примену мера друштвено-корисног и хуманитарног рада за ученике у циљу развијања емпатије. Носиоци: Дежурни наставници, Тим за заштиту од насиља, одељењске старешине. • 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).</i>

Начини, поступци остваривања и праћење Програма превенције других облика ризичног понашања:

Евидентирање и праћење: Све реализоване превентивне активности, трибине и предавања у оквиру редовне наставе и ЧОС-а редовно се и континуирано прате, а уочени ризици понашања и превентивне мере уписују се у **ес-Дневнику**. Пријава тежих инцидената врши се путем Националне платформе „**Чувам те**“. Линк: <https://cuvamte.gov.rs/>

Операционализација кроз ГПРШ: Тачан распоред предавања спољних стручњака (МУП, Дом здравља), распоред едукативних тема по месецима и акциони планови превенције за текућу годину ближе се одређују на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

9.4. ПРОГРАМ ПОЈАЧАНОГ ВАСПИТНОГ РАДА У ШКОЛИ

Циљ програма: Оснаживање ученика за конструктивно решавање конфликта, развијање пожељних и позитивних облика понашања, као и успешно отклањање учених тешкоћа кроз плански васпитни рад који поштује психофизички узраст и достојанство ученика.

Задаци програма:

- Развијање пожељних и позитивних облика понашања код ученика у циљу унапређења школског етоса.
- Оспособљавање ученика за конструктивно и мирно решавање конфликта у вршњачкој средини.
- Успешно отклањање учених тешкоћа у понашању кроз тимски саветодавни рад .

Ниво повреде и покретање поступка	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Лакше повреде обавеза ученика и ПРВИ НИВО вршњачког насиља	У ситуацијама лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља када се планирају активности појачаног васпитног рада, одељењски старешина у сарадњи са родитељима/законским заступницима одређује активности за ученика и одељењску заједницу. Наставник, односно стручни сарадник у школи, за развијање пожељних/позитивних облика понашања ученика и конструктивно решавање конфликта примењује саветодавни рад, технику дијалога, радионичарски рад и поступак школске медијације. Носиоци: Одељењски старешина, предметни наставници, стручни сарадници (педагог, психолог).	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: <i>Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе</i>). • 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: <i>Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима</i>).
Теже повреде обавеза ученика, повреде забрана, ДРУГИ И ТРЕЋИ НИВО вршњачког насиља	У ситуацији теже повреде обавезе ученика, код другог и трећег нивоа насиља, као и код повреде забране, израђује се Индивидуални план заштите за све учеснике у догађају. Родитељ је дужан да активно учествује у остваривању Појачаног васпитног рада. Родитељ сноси законску одговорност уколико ученик	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: <i>Превенција насиља, осипања</i>

одбије да учествује у реализацији планираних активности.

ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).

Носиоци: Тим за заштиту од насиља, стручни сарадници (педагог, психолог), одељењске старешине, родитељи/законски заступници ученика, спољна мрежа заштите.

• 1. Приоритетна област:
НАСТАВА И УЧЕЊЕ
(Стратешки циљ 3:
Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).

Простор извођења, праћење и евалуација ефеката рада

Појачани васпитни рад остварује се под надзором одељењског старешине, предметних наставника, дежурних наставника, стручних сарадника, као и ван школе у сарадњи са надлежним Центром за социјални рад (ЦСР) и релевантним институцијама. Евидентирање и вредновање ефеката врши се континуирано, приликом утврђивања оцено из владања ученика, у току и на крају полугодишта, кроз редовне извештаје о реализацији акционих планова подршке.

• 2. Приоритетна област:
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА
(Стратешки циљ 5:
Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).

Носиоци: Одељењске старешине, стручни сарадници (педагог, психолог), Центар за социјални рад (ЦСР).

Начини, поступци остваривања и праћење Програма појачаног васпитног рада:

Праћење и евиденција: Израда Плана појачаног васпитног рада, белешке о саветодавним разговорима и ефекти предузетих мера редовно се прате на нивоу одељењских старешина, Тима за заштиту од насиља и ПП службе. Покретање поступка и све васпитне активности обавезно се бележе кроз за то предвиђен простор у **ес-Дневнику**.

Операционализација кроз ГПРШ: Континуирано евидентирање случајева ПВР-а, примена адекватних мера за ублажавање последица, праћење ефеката предузетих мера се континуирано спроводи током године са свим учесницима.

Реализација друштвено-корисног рада (ДКР) у оквиру појачаног васпитног рада:

- **Естетски и креативни допринос школској средини:** Обухвата израду тематских паноа, едукативних постера, уређење школских изложбених паноа, као и учешће ученика у еколошким акцијама које развијају одговоран однос према заједничкој имовини.
- **Учешће у хуманитарним и друштвеним акцијама заједнице:** Посете установама социјалне заштите (домови за децу без родитељског старања, домови за стара лица, дневни боравци за децу са сметњама у развоју) у циљу реализације заједничких активности; организовање хуманитарних базара, представа, концерата, изложби, као и прикупљање прилога и играчака за осетљиве друштвене групе.
- **Укључивање у превентивне активности школе:** Припрема наставних и едукативних материјала за вршњачке радионице; учешће у организацији и извођењу предавања, Форум театра и Живе библиотеке у циљу спречавања насиља и дискриминације.
- **Обележавање значајних датума и вршњачка подршка:** Креирање планова и едукативних материјала поводом Међународног дана толеранције, Међународног дана заштите деце од насиља, Светског дана менталног здравља, Дечије недеље и Међународног дана особа са инвалидитетом. Обухвата и пружање вршњачке подршке у учењу унутар одељењске заједнице.

9.5. ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

Циљ програма: Креирање сигурног стратешког оквира за брзо, усклађено и ефикасно реаговање школе у изненадним кризним дешавањима и ванредним ситуацијама, пружање психосоцијалне подршке, јачање социо-емоционалних компетенција ученика, као и посткризна стабилизација наставног процеса.

Фазе деловања и области рада	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Превентивне активности, планирање и јачање капацитета установе	Обухвата формално конституисање и дефинисање Програма рада посебног Тима за кризне догађаје на почетку сваке школске године; израду специфичних планова заштите и евакуације за ученике; сарадњу са породицом кроз упознавање родитеља/законских заступника са протоколима заштите ради заједничког деловања на јачању отпорности школе. Носиоци: Тим за кризне догађаје, Наставничко веће, Савет родитеља, ПП служба.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: <i>Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе</i>). • 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: <i>Јачање комуникације и сарадње упитар школе и са спољним актерима</i>).
Едукација ученика, социо-емоционалне компетенције и техничка безбедност	Обухвата континуирано упознавање ученика са поступцима у ванредним ситуацијама (пожар, поплава, земљотрес, дојава о аларму); реализацију радионица које јачају социо-емоционалне компетенције деце (конструктивно решавање сукоба, емпатија, толеранција, алтруизам), као и спровођење националног пројекта „Заједно и безбедно кроз детињство“. Носиоци: Одељењске старешине, учитељи, Тим за кризне догађаје, представници МУП-а.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: <i>Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода</i>).

**Посткризна
подршка, сећање,
активизам и
евалуација**

У оквиру заједништва организује се манифестација Недеља сећања кроз коју ученици изражавају емоције и размишљања о другарству кроз слике, песме и есеје. Спровode се волонтерске, хуманитарне и еколошке акције деце у организацији школе. На крају циклуса врши се евалуација спроведених активности и сачињавају се извештаји.

Носиоци: Тим за кризне догађаје, Ученички парламент, Савет родитеља, Подмладак Црвеног крста.

**• 2. Приоритетна област:
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА
ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ
ЉУДСКИМ И
МАТЕРИЈАЛНИМ
РЕСУРСИМА**

*(Стратешки циљ 5:
Превенција насиља, осипања
ученика, професионалног
развоја и пројектног деловања
школе).*

Начини, поступци остваривања и праћење Програма поступања у кризним догађајима:

Евидентирање и извештавање: Све превентивне активности, евакуациони тренинзи и предавања у оквиру националног пројекта уредно се бележе кроз систем **ес-Дневника**. У случају настанка стварног кризног догађаја, Тим за кризне догађаје води посебан стручни записник о предузетим мерама интервенције и исходима подршке.

Операционализација кроз ГПРШ: Годишњи састав оперативних чланова Тима за кризне догађаје, распоред и календар извођења обука за запослене и обуке и превентивне вежбе евакуације за ученике, као и планови психосоцијалне подршке за текућу годину ближе се одређују на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

10. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Циљ програма: Развијање специфичних интересовања, социјалних вештина, креативности, хуманих вредности и тимског духа ученика кроз заједничке стваралачке и друштвене активности ван редовне наставе.

Задаци програма:

- Развијање креативности, естетског укуса и уметничких склоности ученика кроз активно учешће у музичким, хорским, сценским и ликовним облицима изражавања.
- Подстицање научно-истраживачког духа, дигиталне писмености, логичког мишљења и практичне примене техничких вештина деце.
- Развијање толеранције, хуманизма, емпатије, тимског духа и одговорности према заједници кроз друштвени активизам и рад Ученичког парламента.
- Осигуравање пуне социјалне инклузије и равноправног учешћа ученика којима је потребна додатна образовна подршка кроз прилагођавање рада секција њиховим могућностима и склоностима.
- Јачање вршњачке кохезије и повезивање ученика из различитих одељења кроз заједничке спортске, рекреативне и стваралачке пројекте.

Ваннаставне активности по циклусима и областима	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Друштвене, културне, хуманитарне, техничке и спортске активности (За ученике од I до IV разреда, у складу са избором деце)	Реализују се у оквиру разредне наставе кроз недељне радионице, припрему одељењских приредби, израду празничних рукотворина, цртежа и макета, као и кроз међуодељењска спортска надметања деце у циљу развоја моторике и заједништва. Носиоци: Учитељи (разредна настава), Стручно веће за физичко и здравствено васпитање.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).
Културно-уметничке активности и секције у предметној настави (За ученике од V до VIII разреда, у складу са избором деце)	Обухвата континуирани недељни рад кроз различите форме сценског, драмског, литерарног, библиотечког, ликовног и рецитаторског стваралаштва. Реализује се кроз пробе Малецког хора (I разред), Малог хора (II–IV разред), Великог хора и школског оркестра, као и припрему заједничких наступа деце на школским свечаностима. Обавезно се обезбеђује равноправно учешће ученика који раде по ИОП-у кроз прилагођене уметничке улоге.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).

	Носиоци: Наставници музичке и ликовне културе, српског језика и књижевности, учитељи, Стручни тим за инклузивно образовање, библиотекар.	
Научно-техничке активности и секције у предметној настави (За ученике од V до VIII разреда, у складу са избором деце)	Обухвата ваннаставни рад деце у оквиру рачунарских, техничких, математичких и природно-научних облика стваралаштва. Реализује се кроз креирање дигиталних презентација, програмирање, дигитални дизајн, израду макета и симулацију практичних модела за развој функционалне писмености. Носиоци: Наставници информатике и рачунарства, технике и технологије, математике, физике, хемије и биологије.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
Друштвено-хуманитарне активности у предметној настави (За ученике од V до VIII разреда, у складу са избором деце)	Спроводи се кроз дебатне клубове, географско-историјске квизове, еколошке радионице и пројекте у заједници, као и кроз активни рад Ученичког парламента, са циљем неговања толеранције, хуманизма и заштите околине деце. Носиоци: Наставници географије, историје, биологије, српског језика, одељењске старешине, Ученички парламент.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).
Динамичко усклађивање понуде ваннаставних секција	Школа задржава право да у периоду до 2030. године, пратећи измене материјално-техничких услова рада и исказане потребе ученика, кроз Годишњи план рада школе сукцесивно мења, укида или уводи нове уметничке, спортске и научне секције, без потребе за израдом накнадних Анекса овом Школском програма. Носиоци: Наставничко веће и Савет родитеља.	Законска и оперативна усклађеност: Омогућава флексибилност и редовно прилагођавање ваннаставних садржаја тренутним образовним потребама и интересовањима ученика током четворогодишњег циклуса.

Начини, поступци остваривања и праћење Програма ваннаставних активности:

Праћење и евиденција: Реализација свих друштвених, научних и културно-уметничких секција континуирано се прати током целе године, а одржани часови ваннаставних активности редовно се уписују у **ес-Дневник**.

Операционализација кроз ГПРШ: Тачан списак секција које ће се реално реализовати у текућој школској години, недељни распоред термина у објекту и појединачна задужења наставника дефинишу се на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

НАПОМЕНА: Облици извођења ваннаставних садржаја који захтевају излазак ученика из објекта установе (посете музејима, галеријама, позориштима и излети) детаљно су разрађени у оквиру посебног Програма посета и излета под тачком 17.1. овог документа, ради усклађености са безбедносним протоколима.

11. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ програма: Оспособљавање ученика за доношење зрелих, ваљаних и самосталних одлука о избору будућег занимања и даљег образовања кроз континуирани развој вештина управљања каријером.

Задаци програма:

- Подстицање ученика на самоспознају сопствених способности, особина личности, професионалних интересовања и вредности.
- Обезбеђивање доступности благовремених и тачних информација о свету рада, занимањима и путевима даљег школовања.
- Развијање способности планирања и одговорног доношења одлука о избору средње школе кроз каријерно саветовање.

Фазе програма и садржај	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
ФАЗА 1: Самоспознаја	Реализује се кроз циљане радионице на часовима одељењске заједнице (ЧОС) и стручну процену професионалних интересовања у циљу препознавања личних потенцијала ученика. Ученици прикупљају податке о савременим занимањима, описима послова и вештинама 21. века, користећи	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).
ФАЗА 2: Информисање о занимањима	едукативне материјале и државни портал „Водич за основце”.	
	Носиоци: Одељењски старешине, ПП служба (психолог, педагог), Тим за професионалну оријентацију.	
ФАЗА 3: Упознавање са путевима школовања	Обухвата детаљно упознавање ученика и родитеља/законских заступника са системом средњег образовања, мрежом средњих школа, дуалним образовањем, смеровима и условима Конкурса за упис. Садржаји се интегрисано реализују и кроз редовне наставне предмете (нпр. Техника и технологија, Информатика).	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
	Носиоци: Тим за професионалну оријентацију, предметни наставници, одељењске старешине 8. разреда.	

ФАЗА 4: Реални сусрети са светом рада

Организују се посете локалним предузећима, установама, фирмама, као и Сајму образовања (уколико се организује на нивоу града/општине) или се реализују виртуелне посете и преглед онлајн презентација средњих школа. Укључује презентације и гостовања представника средњих школа у просторијама школе (у складу са понудом и исказаним интересовањем средњих школа за текућу годину), као и активно гостовање родитеља који на часовима представљају своја занимања из праксе.

Носиоци: Тим за професионалну оријентацију, Савет родитеља, представници средњих школа и локалне заједнице.

• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

(Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

ФАЗА 5: Доношење одлуке

Реализује се кроз завршне групне и индивидуалне каријерне разговоре и саветовање ученика са стручним сарадницима. Обухвата стручну анализу резултата пробних и финалних Завршних испита, као и пружање техничке и менторске подршке приликом реалног симулирања и коначног попуњавања листе жеља.

Носиоци: ПП служба (психолог, педагог), одељењске старешине 8. разреда, Тим за професионалну оријентацију, Национална служба за запошљавање (НСЗ).

• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

(Стратешки циљ 3: Коришћење резултата иницијалних и других тестирања за планирање и унапређење наставе).

Начини, поступци остваривања и праћење Програма професионалне оријентације:

Праћење и евиденција: Реализација свих пет каријерних фаза, одржане радионице и индивидуални саветодавни разговори континуирано се прате на нивоу Тима за ПО. Све реализоване превентивне активности и часови редовно се уписују у **ес-Дневник**.

Операционализација кроз ГПРШ: Тачан календар посета Сајму образовања, распоред гостовања предавача из средњих школа и родитеља, као и конкретан план каријерног саветовања за завршна одељења дефинишу се на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе у складу са тренутном понудом спољних институција.

12. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Програм здравствене заштите и едукације реализује се кроз интеграцију тема у редовну наставу (Биологија, Физичко и здравствено васпитање, Свет око нас), часове одељењске заједнице (ЧОС) и у сарадњи са надлежним Домом здравља. Оперативна динамика прегледа усклађује се сваке године кроз Годишњи план рада школе.

Циљ програма: Очување и унапређење физичког и менталног здравља ученика, развијање трајних хигијенских навика, свести о правилној исхрани и здравим стилевима живота, као и осигуравање благовремене здравствене заштите.

Задаци програма:

- Развијање свести код ученика о важности личне хигијене, правилне исхране и очувања здравља кроз редовне образовне садржаје.
- Организација и спровођење систематских и других превентивних здравствених прегледа у сарадњи са Домом здравља.
- Превентивно деловање на спречавању ширења заразних болести и развијање одговорног понашања ученика према сопственом телу.
- Осигуравање социјалне подршке и прилагођавања услова за ученике са специфичним здравственим тешкоћама унутар школе

Тематске области (Садржај)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Брига о телу, здрав живот и хигијенске навике	Реализује се кроз радионице и предавања о стицању основних навика (прање руку, купање, хигијена уста и зуба, одевања и становања). Обухвата едукацију о правилном држању тела, фазама у развоју, улози воде и витамина, физичкој активности, значају спавања и релаксације, као и превенцију негативних последица прекомерног коришћења рачунара и телефона. Носиоци: Учитељи, одељењске старешине, наставници физичког и здравственог васпитања, стручни сарадници (психолог, педагог).	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
Здрава исхрана, пубертет и хумани односи	Обухвата обраду тема о пирамиди исхране, штетности брзе хране, последицама неправилне исхране (гојазност, анорексија, булимија) и заштити намирница од кварења. Кроз радионице на часовима одељењске	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз

заједнице (ЧОС) обрађују се теме пубертета (хигијена тела, секундарне полне карактеристике), родне равноправности, хуманих односа међу половима и препознавања осећања.

интеграцију наставних садржаја).

Носиоци: Наставници биологије, одељењске старешине, Ученички парламент.

Медицинске мере заштите и систематски прегледи	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
	Организује се у континуираној сарадњи са надлежним Домом здравља. Обухвата редовне одласке ученика по разредима у објект Дома здравља ради обављања систематских прегледа, као и спровођење превентивних стоматолошких прегледа деце у просторијама школе од стране лекара-стоматолога који долазе у установу. Садржај обухвата и обавезне лекарске прегледе деце пред одлазак на спортска такмичења, наставу у природи и екскурзије. Родитељи/законски заступници се редовно информису о терминима прегледа и превентивним мерама путем званичних канала комуникације школе. Носиоци: Одељењске старешине, наставници, Савет родитеља, лекари и стоматолози надлежног Дома здравља.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

Начини, поступци остваривања и праћење Програма здравствене заштите:

Праћење и евиденција: Реализација превентивних предавања, радионица о здравим стиловима живота и часова ЧОС-а посвећених здрављу континуирано се прати током године, а одржани часови уредно се евидентирају у **ес-Дневнику**.

Операционализација кроз ГПРШ: Термини одлазака ученика на систематске прегледе у објект Дома здравља, као и распоред долазака стоматолошких тимова у установу, оперативно се најављују и усклађују кроз Годишњи план рада школе, а у изричитој зависности од службеног плана, распореда и календара који доноси сама здравствена установа.

13. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ програма: Превенција социјалне искључености ученика, ублажавање последица материјалне ускраћености, осигуравање једнаких могућности за образовање и пружање правовремене институционалне заштите деци из осетљивих друштвених група.

Задаци програма:

- Благовремено идентификовање и вођење прецизне евиденције ученика којима је потребан неки облик социјалне, материјалне или психосоцијалне подршке.
- Посредовање и пружање помоћи породици у остваривању законских права на бесплатне уџбенике, као и на расподелу гратис места за излете, екскурзије и наставу у природи.
- Развијање емпатије и хуманости кроз организовање доброволјних акција помоћи унутар школе и у сарадњу са хуманитарним организацијама.
- Осигуравање хитне, ефикасне и усклађене међуинституционалне сарадње са Центром за социјални рад и надлежним органима у свим случајевима сумње на занемаривање или насиље у породици.

Тематске области (Садржај)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Евиденција, посредничка подршка и материјална помоћ	Обухвата благовремено евидентирање ученика који имају потребу за социјалном подршком. Школа посредује у остваривању права на бесплатне уџбенике које додељује Министарство просвете (за ученике који раде по ИОП-у, треће и наредно дете у систему образовања и социјално угрожене породице), уз могућност доделе коришћених уџбеника из фонда школске библиотеке. Посредовање у регресирању трошкова екскурзија и наставе у природи реализује се кроз расподелу гратис места које туристичка агенција одобрава на укупан број ученика, на основу унапред дефинисаних критеријума. Школа организује хуманитарне акције на принципу доброволјности, сукцесивно и у зависности од исказаних хитних и текућих потреба ученика и заједнице.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: <i>Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе</i>).

	Носиоци: Стручни сарадници (педагог, психолог), одељењске старешине, школски библиотекар, Савет родитеља, Црвени крст Палилула, Пријатељи деце општине Палилула.	
Саветодавни рад и унутрашња подршка породици	Реализује се кроз континуиран саветодавни рад и пружање психосоцијалне подршке ученицима и њиховим родитељима или старатељима којима је потребна социјална подршка, у циљу превазилажења кризних породичних ситуација и редовног похађања наставе. Носиоци: Стручни сарадници (психолог, педагог), наставници, одељењске старешине.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).
Институционална сарадња и правна заштита деце	Обухвата континуирану и системску сарадњу са Центром за социјални рад (ЦСР) и другим институцијама које се баве социјалном заштитом. Реализује се хитно и усклађено поступање и сарадња са надлежним државним органима и институцијама у свим регистрованим случајевима сумње или појаве насиља у породици. Носиоци: Стручни сарадници (педагог, психолог), Тим за заштиту од насиља, Центар за социјални рад (ЦСР), МУП Републике Србије.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

Начини, поступци остваривања и праћење Програма социјалне заштите:

Праћење и евиденција: Вођење евиденције о социјалном статусу, записници о додели бесплатних уџбеника из фонда библиотеке, као и реализација акција помоћи континуирано се прате, а све предузете стручне мере уредно се бележе у **ес-Дневнику**.

Операционализација кроз ГПРШ: Спискови ученика за бесплатне уџбенике Министарства и одлуке о расподели агенцијских гратис места за текућу годину најављују се кроз Годишњи план рада школе. Покретање и реализација хуманитарних акција оперативно се прилагођавају и спроводе током године у складу са тренутним потребама заједнице и породица ученика.

14) ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ програма: Развијање еколошке свести, одговорног понашања према природи и природним ресурсима код ученика, као и њихово активно оспособљавање за заштиту, уређење и очување школске и животне средине .

Задаци програма:

- Подизање као нивоа знања ученика о еколошким проблемима, биодиверзитету, значају заштите вода и последицама загађивања.
- Изградња практичних навика за рециклажу, правилно одлагање отпада и очување школске имовине.
- Подстицање пројектног активизма ученика кроз естетско и еколошко уређење школског амбијента.

Тематске области (Садржај)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Еколошка едукација и обележавање значајних датума	Реализује се кроз разговоре, предавања, гледање едукативних филмова и креирање паноа поводом Светског дана заштите озонског омотача, Дана заштите животиња (израда кућица и хранилица за птице), Дана вода (тема биодиверзитета и заштите вода), Дана планете Земље и Дана заштите животне средине. Носиоци: Наставници биологије, учитељи, одељењске старешине, СНА (Чувари природе).	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).
Рециклажа, управљање отпадом и хуманитарни активизам	Обухвата развијање свести о важности употребе наменских контејнера за одлагање папира за рециклажу и електронског отпада који се налазе у холу школе. Организују се редовне акције прикупљања старе хартије на нивоу целе школе, при чему се средства могу усмерити и у хуманитарне сврхе кроз заједничке одлуке одељењских заједница. Носиоци: Ученички парламент, Савет родитеља, одељењске старешине, Подмладак Црвеног крста.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 3: Унапређење квалитета школског простора и ресурса кроз активизам и донаirstvo.).
Уређење амбијента и очување	Обухвата континуирано креативно уређивање зелених површина у школском дворишту, опремање учионица и холова	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ

**школске
средине**

цвећем, као и редовно уређивање одељењских паноа. Спроводи се превентивно-васпитна акција „Бирајмо најбоље уређену учионицу/кабинет” у циљу развијања навика чувања имовине установе.

Носиоци: Наставници ликовне и техничке културе, одељењске старешине.

ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

*(Стратешки циљ 3:
Унапређење квалитета
школског простора и ресурса
кроз активизам и
донарство).*

Начини, поступци остваривања и праћење Програма заштите животне средине:

- **Праћење и евиденција:** Реализација еколошких радионица, часова редовне наставе и ЧОС-а посвећених екологији континуирано се прати током године, а одржане активности уредно се бележе у **ес-Дневнику**.

Операционализација кроз ГПШ: Еколошки садржаји се остварују интегрисано кроз редовне наставне предмете (Свет око нас, Природа и друштво, Биологија), часове одељењске заједнице (ЧОС), додатну наставу, Слободне наставне активности, (Чувари природе), као и кроз редовне програме наставе у природи. Оперативни Календар еколошких датума по месецима саставни је део Годишњег плана рада школе.

15) ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ програма: Развијање отворености школе према локалној заједници, јачање институционалног партнерства са државним, културним, образовним и социјалним службама, као и активно учешће ученика у животу друштвене средине ради стицања функционалних и хуманих вештина.

Задаци програма:

- Овчаравање континуиране сарадње са надлежним Секретаријатом Града Београда и органима Градске општине Палилула ради заједничког деловања на унапређењу општих услова за реализацију образовно-васпитног процеса у установи.
- Осигуравање пуне безбедносне и медицинске заштите ученика кроз системско партнерство са надлежном полицијском станицом и Домом здравља приликом реализације редовне наставе и ваннаставних активности.
- Спречавање раног напуштања школовања и ризика од осипања ученика кроз правовремену размену информација и координисане мере подршке са Центром за социјални рад и Центром за интеграцију младих (ЦИМ).
- Развијање емпатије, хуманизма и међугенерациске солидарности код деце кроз заједничке акције са Подмлатком Црвеног крста и посете установама социјалне заштите у локалној заједници.
- Јавна афирмација постигнућа ученика и промоција образовних резултата школе у широј друштвеној средини кроз сарадњу са градским установама културе (ДКЦБ, УК „Влада Дивљан”) и локалним медијима.

Партнери и институције у заједници (Садржај)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Сарадња са Секретаријатом Града Београда, општинском управом Палилула и државним органима (Одељење за друштвене делатности, Школска управа Београд, Интерресорна комисија)	Реализује се кроз редовна стручна саветовања са Школском управом Београда о унапређењу квалитета образовно-васпитног процеса и праћењу образовних стандарда деце. Сарадња са надлежном Интерресорном комисијом (ИРК) спроводи се ради благовременог остваривања права ученика који се образују по посебном програму, пружања додатне образовне подршке и прилагођене припреме за завршни испит. Носиоци: Стручни сарадници (педагог, психолог), Стручни тим за инклузивно образовање, одељењске старешине.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

Сарадња са здравственим, безбедносним, социјалним институцијама и удружењима заједнице
(Надлежни Дом здравља, полицијска станица, Центар за социјални рад, Центар за интеграцију младих - ЦИМ, установе социјалне заштите)

Обухвата превентивно праћење здравственог статуса ученика кроз систематске и стоматолошке прегледе у организацији надлежних служби. Сарадња са полицијском станицом укључује едукативне радионице о безбедности деце, рад дежурних службеника у рејону школе и превентивне активности на крају школске године. Сарадња са Центром за социјални рад и Центром за интеграцију младих (ЦИМ) обухвата пружање подршке породицама у ризику и коришћење услуга Свратишта за децу ради спречавања осипања. Сарадња са установама социјалне заштите реализује се кроз празничне посете, израду честитки и приређивање заједничких програма са циљем развијања међугенерациске солидарности и хуманизма ученика.

Носиоци: Стручни сарадници (педагог, психолог), одељењске старешине, наставници, Тим за заштиту од насиља, Ученички парламент.

Сарадња са образовним, стручним, културним, спортским установама и медијима Београда
(Основне/средње школе, факултети, градски спортски објекти, Дечји културни центар, УК „Влада Дивљан”, Пријатељи деце Палилула, Црвени крст, медији)

Обухвата организацију школских такмичења, посете Ученичких парламената, професионалну оријентацију (презентације средњих школа кроз Отворена врата) и заједничку организацију завршног испита. Ученици учествују на спортским и културним манифестацијама у градским спортским објектима и установама културе (ДКЦБ, УК „Влада Дивљан”). Црвени крст координира пројекат „Омладински информатор”, Дечју недељу и трку „За срећније детињство”. Сарадња са медијима обухвата снимање

• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

(Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).

• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

(Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

(Стратешки циљ 1:

	прилога по позиву школе ради јавне промоције образовних резултата. Носиоци: Наставници физичког васпитања, стручна већа за области предмета, Стручно веће за разредну наставу, школски библиотекар, Тим за професионалну оријентацију, Ученички парламент Носиоци: Наставници физичког васпитања, стручна већа за области предмета, Стручно веће за разредну наставу, школски библиотекар, Тим за професионалну оријентацију, Ученички парламент.	<i>Унапређење рада са талентованим и напредним ученицима).</i>
Динамичко усклађивање са новим пројектима локалне заједнице	Свака нова превентивна стратегија, промена у мрежи јавних установа или нови пројекат локалне самоуправе (из области саобраћајне безбедности, екологије или омладинског активизма) који буде донет у периоду до 2030. године, уграђиваће се директно кроз оперативне планове за текућу годину у оквиру Годишњег плана рада школе (ГПРШ), чиме се обезбеђује стална правна ажурност без потребе за ревизијом основног текста Школског програма. Носиоци: Наставничко веће и Савет родитеља.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).
Начини, поступци остваривања и праћење Програма сарадње са локалном самоуправом: Праћење и евиденција: Израда заједничких извештаја са спољним установама, реализација превентивних радионица МУП-а и праћење деце у ризику од осипања континуирано се прате. Све заједничке активности које се изводе са ученицима уредно се евидентирају у ес-Дневнику. Операционализација кроз ГПРШ: Оквирни правци сарадње са општинским и градским органима, установама културе и социјалним службама усклађују на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе сукцесивно у складу са са текућим планом тих установа.		

16) ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ програма: Успостављање функционалног, партнерског и поверењем богатог односа између школе и породице, ради заједничког, усклађеног и ефикасног деловања на свеобухватни развој, безбедност и образовна постигнућа ученика.

Задаци програма:

- Континуирано и правовремено информисање родитеља о свим аспектима школског живота, успеху, владању и безбедности ученика.
- Активно укључивање родитеља или старатеља у рад органа управљања, тимова и реализацију ваннаставних и превентивних активности школе.
- Пружање стручне саветодавне подршке родитељима кроз предавања, трибине и радионице усмерене на јачање васпитних компетенција породице.

Облици сарадње (Садржај)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Колективни и институционални облици сарадње	Реализује се кроз редовне седнице Савета родитеља који активно учествује у предлагању мера за унапређење рада и израду школских докумената. Обухвата одржавање општих и одељењских родитељских састанака на којима се родитељи упознају са правилницима, обавезама, безбедносним протоколима и платформом „Чувам те”. Националној платформи „Чувамте“ https://cuvamte.gov.rs/	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).
Индивидуални и групни саветодавни рад	Обухвата редовно спровођење Дана отворених врата за родитеље на нивоу сваке одељењске заједнице, као и појединачне саветодавне разговоре са стручним сарадницима. Родитељи се активно укључују у израду Индивидуалних образовних планова (ИОП) и Планова појачаног васпитног рада, водећи рачуна о достојанству ученика. Носиоци: Одељењске старешине, наставници, стручни сарадници (педагог, психолог).	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).

**Едукативни и
пројектни
активизам
родитеља**

Организују се предавања и трибине за родитеље на теме професионалне оријентације, менталног здравља младих, превенције употребе електронских цигарета, снуса и вејпа. Обухвата укључивање родитеља као гостујућих предавача који представљају своја занимања (у оквиру фаза професионалне оријентације) и учешће породице у хуманитарним базарима у сарадњи са локалним организацијама.

Носиоци: Стручни сарадници (педагог, психолог), Тим за професионалну оријентацију, одељењске старешине, Ученички парламент.

**• 2. Приоритетна област:
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА
ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ
ЉУДСКИМ И
МАТЕРИЈАЛНИМ
РЕСУРСИМА**

*(Стратешки циљ 5:
Превенција насиља,
осипања ученика,
професионалног развоја и
пројектног деловања
школе).*

Начини, поступци остваривања и праћење Програма сарадње са породицом:

Програм сарадње са породицом реализује се кроз колективне, групне и индивидуалне облике рада, рад Савета родитеља и у блиској вези са стручним сарадницима школе. Детаљан распоред Отворених врата, теме родитељских састанака и трибина по месецима саставни су део Годишњег плана рада школе за сваку текућу годину.

Праћење и евиденција: Одржавање родитељских састанака, посећеност Данима отворених врата и реализација заједничких трибина редовно се прате. Подаци о информисању родитеља, као и записници са групних састанака евидентирају се у **ес-Дневнику**.

17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Програм излета, екскурзија и наставе у природи реализује се као посебан облик образовно-васпитног рада ван школе. Специфичан избор између понуђених рута, тачан број дана, избор агенције и цене за сваку појединачну генерацију дефинишу се искључиво сваке школске године кроз Годишњи план рада школе (ГПРШ), уз обавезну претходну сагласност Савета родитеља.

Циљ програма: Допринос целовитом развоју личности ученика, проширивање образовних исхода кроз амбијентално и искуствено учење, социјализација ученика, јачање заједништва и неговање здравих стилова живота деце изван школског објекта.

Задаци програма:

- Реализација и продубљивање наставних садржаја кроз непосредно проучавање природних, историјских и културних знаменитости Републике Србије.
- Развијање социјалних вештина, емпатије, међусобне толеранције, вршњачке прихваћености и еколошке одговорности у новим животним околностима.
- Оспособљавање ученика за безбедно и одговорно понашање током путовања и боравка у колективу.

Облик путовања и званични план дестинација по разредима	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
ЈЕДНОДНЕВНИ ИЗЛЕТИ И ЕКСКУРЗИЈЕ (I–IV разред)	Реализује се као једнодневни образовно-васпитни боравак ученика у природи са циљем упознавања географских, историјских и културних одлика региона. Садржаји путовања се унапред припремају кроз редовну наставу српског језика, света око Петроварадин – Сремска нас и природе и друштва, а након Каменица – Београд (АП Војводина – Јужнобачки округ)	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).
• I разред: Београд - Идвор - Царска бара – Београд (АП Војводина – Средњобанатски округ)		
• II разред: Београд – Нови Сад – Петроварадин – Сремска нас и природе и друштва, а након Каменица – Београд (АП Војводина – Јужнобачки округ)		
• III разред: Београд – Бранковина – Ваљево - Београд (Западна Србија – Колубарски округ)	Носиоци: Наставници (разредна настава), Стручно веће за разредну наставу.	
• IV разред: Београд – Крагујевац – Пећина		

Рисовача - Топола –
Опленац - Београд
(Централна Србија -
Шумадијски округ)

ВИШЕДНЕВНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ (V–VIII разред)

• V разред:

Рута 1: Лепенски вир –
Голубац – манастир
Тумане – Сребрно језеро
– Рам – Виминацијум

Рута 2: Ресавска пећина

– манастир Манасија –

Крупајско врело –

Крагујевац – Свилајнац

– Смедерево

• VI разред:

Рута 1: Засавица – Бања

Ковиљача – Тршић –

манастир Троноша

Рута 2: Крушевац –

Краљево - Врњачка бања

– манастир Копорин

• VII разред:

Рута 1: Зобнатица -

Идвор – Суботица –

Палић - Нови Сад –

Сремски Карловци

Рута 2: Ваљево – Бајина

Башта - Тара – Увац –

Златар

• VIII разред:

Рута 1: Овчарско–

кабларска клисура –

Стопића пећина –

Сирогојно – водопад

Гостиље – Златибор –

Мокра гора

Рута 2: Ниш - Врање

НАСТАВА У ПРИРОДИ (I–IV разред)

Обухвата континуирано планирање и реализацију вишедневних екскурзија ученика другог циклуса.

Настава се изводи кроз искуствено

проучавање материјалне и духовне

културе различитих крајева Србије,

стручна објашњења и еколошке

обиласке. Ученици након екскурзија

припремају презентације, паное и

извештаје, повезујући образовне

исходе историје, географије,

биологије и уметности.

Носиоци: Одељењске старешине, предметни наставници, стручна већа за области предмета.

Реализује се као вишедневни боравак ученика првог циклуса у климатским местима Србије.

Настава се изводи кроз рекреативне

• 1. Приоритетна област:

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

(Стратешки циљ 4: Јачање

међунпредметних

компетенција и

функционалног знања кроз

интеграцију наставних

садржаја).

• 1. Приоритетна област:

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

(Стратешки циљ 4: Јачање

међунпредметних

- **I разред:** Рудник или Дивчибаре или Букуља
 - **II разред:** Златибор или Сокобања или Гоч
 - **III разред:** Ивањица или Гучево или Сокобања
 - **IV разред:** Тара или Златибор или Врњачка бања
- активности, спортске полигоне, игре и еколошке радионице. Ученици из материјално угрожених породица подржавају се кроз посредничке хуманитарне активности школе и расподелу гратис места одобрених од стране агенције на укупан број ученика.
- Носиоци:** Наставници (разредна настава), Стручно веће за разредну наставу.
- компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).*
- **2. Приоритетна област:**
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА
(Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).

Начини, поступци остваривања, безбедност и праћење програма путовања:

Реализација безбедности и законских процедура: Пре реализације сваког путовања из овог програма, школа доследно спроводи све прописане безбедносне протоколе и законске процедуре у складу са важећим **Правилником Министарства просвете**, обезбеђује обавезне лекарске прегледе ученика у надлежној здравственој установи, техничке прегледе возила од стране надлежних органа унутрашњих послова непосредно пред полазак, као и прикупљање писмених сагласности родитеља, односно законских заступника за свако појединачно дете.

Праћење и евиденција: Извођење наставе у природи, излета и екскурзија континуирано се прати кроз извештаје вођа путовања и стручних већа. Сви реализовани часови наставних садржаја ван школе уредно се бележе у **ес-Дневнику**.

17.1. ПРОГРАМ ПОСЕТА И ИЗЛЕТА УЧЕНИКА (I–VIII РАЗРЕД)

Циљ програма: Проширивање функционалних знања ученика кроз амбијентално и теренско учење у установама културе, науке, духовности и јавним просторима на територији града Београда.

Задаци програма:

- Повезивање и продубљивање теоријских наставних садржаја кроз непосредни истраживачки рад ученика у београдским музејима, галеријама и научним институцијама.
- Развијање естетских вредности, позоришне и филмске културе, као и читалачке писмености деце кроз редовне посете уметничким манифестацијама и позориштима.
- Унапређивање безбедносне и еколошке културе, физичког здравља и моторичких вештина ученика кроз полудневне спортско-рекреативне и еколошке активности на отвореним природним просторима и парковима.

Категорије установа и локација	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
1. Музеји, галерије и културно-историјске установе Београда <i>(Етнографски, Вуков и Доситејева, Музеј Николе Тесле, Педагошки музеј, Војни музеј, Конак кнегиње Љубице, Милошев конак и сродне установе)</i>	Реализује се кроз посете музејима, галеријама и историјским конацима на територији града Београда. Настава се изводи кроз стручна вођења кустоса и истраживачке задатке за ученике, повезујући садржаје са редовним предметима. Носиоци: Одељењске старешине, наставници, школски библиотекар, Савет родитеља.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ <i>(Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).</i>
2. Позоришта, биоскопи, научне, духовне и државне институције <i>(„Душко Радовић“, „Бошко Буха“, БДП, Планетаријум, Храм Светог Саве, Београдска филхармонија, Народна скупштина, Фестивал науке, Сајам књига, Сајам образовања и сродне институције)</i>	Обухвата организоване посете деčјим позориштима, Планетаријуму, филхармонији, научним фестивалима, Сајму књига и Сајму образовања. Садржаји се користе за јачање културне писмености, естетских вредности и научног духа ученика. Носиоци: Наставници језика, музичке културе и биологије, одељењске старешине,	• 3. Приоритетна област: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА <i>(Стратешки циљ 1: Унапређење рада са талентованим и напредним ученицима).</i> • 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ

наставници, Тим за професионалну оријентацију, Савет родитеља.

ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

(Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

3. Излети, паркови и отворени природни простори

(Авала, Космај, Калемегдан, Кнез Михаилова, Скадарлија, Зоолошки врт, Ада Циганлија, Ташмајдан, Огледно добро Мали Дунав, Музеј ваздухопловства и сродни локалитети)

Обухвата излете на Авалу, Космај, у Ботаничку башту, Калемегдан, Зоолошки врт или пољопривредна добра.

Активности су усмерене на амбијентално учење, развој еколошке свести, физичког здравља и фер-плеја кроз рекреацију у природи.

Носиоци: Наставници физичког и здравственог васпитања, стручно веће за природне науке, наставници, одељењске старешине, Савет родитеља.

• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ

(Стратешки циљ 4: Јачање међупредметних компетенција и функционалног знања кроз интеграцију наставних садржаја).

Начини, поступци остваривања, безбедност и праћење посета и излета:

Реализација безбедности и законских процедура: Пре реализације сваке појединачне градске посете или излета који захтева организован превоз, школа спроводи све безбедносне протоколе у складу са **важећим Правилником Министарства просвете:** прикупља писмене сагласности родитеља, односно законских заступника за свако дете и обезбеђује обавезан технички безбедносни преглед возила од стране надлежних органа унутрашњих послова непосредно пред полазак .

Праћење и евиденција: Реализација свих локалних посета, одласци у позоришта, музеје и научне институције редовно се прате, а сви остварени часови и активности уредно се евидентирају у **ес-Дневнику**.

Операционализација кроз ГПРШ: Конкретан избор београдских позоришта, биоскопа, музеја и локалних излетишта са прецизног списка за текућу годину, тачни датуми извођења посета, као и распоред задужења наставника оперативно се усклађују на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

Напомена: Овај програм представља специфичан облик ваннаставног деловања који се изводи изван школског објекта.

18. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Програм рада школске библиотеке реализује се кроз образовну, стручну и културну делатност школског библиотекара у оквиру званичних подручја деловања, у блиској сарадњи са ученицима, наставницима и родитељима.

Циљ програма: Развијање читалачке писмености, информационе културе и љубави према књизи код ученика кроз континуирани непосредни рад у библиотечком простору..

Задаци програма (Рад библиотекара са ученицима):

- Обучавање ученика за самостално коришћење различитих извора сазнања у настави и ван наставе.
- Систематско обучавање ученика за употребу информационог библиотечког апарата у складу са интересовањима и могућностима ученика.
- Пружање помоћи ученицима у учењу ван школе и оспособљавање за самосталан рад.
- Пружање помоћи ученицима у припреми и обради задате теме.
- Упознавање ученика са методама научног истраживања и библиографског цитирања.
- Рад на развијању позитивног односа према читању и разумевању текста и упућивање на истраживачке методе рада и самостално коришћење лексикона, енциклопедија, речника и других приручника
Стимулисање ученика да пажљиво користе библиотечку грађу, да редовно долазе у библиотеку и да учествују у културно-образовним активностима.
- Подстицање побољшања информационе, медијске и информатичке писмености ученика и осећаја за естетске вредности.
- Рад са ученицима у читаоници, библиотекама и у радионицама за ученике на реализацији школских пројеката

Подручја деловања школског библиотекара (Садржај)	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Педагошко планирање и праћење образовног рада (Подручја 1, 2 и 9)	Обухвата планирање и програмирање образовно-васпитног рада кроз израду Годишњег програма рада библиотеке, као и континуирано праћење и вредновање образовног рада кроз редовну анализу читалачких навика и потреба ученика. Носиоци: Школски библиотекар, Тим за самовредновање.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
Непосредни рад са ученицима и подршка	Обухвата континуиран стручни рад са ученицима (издавање књига, обука за самостално претраживање фонда, вођење	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3:

породици
(Подручја 3, 4, 5
и 6)

Библиотечке секције, пружање вршњачке подршке у учењу), као и сарадњу са наставницима у проналажењу адекватне стручне литературе за редовну наставу, развојне пројекте и ИОП подршку ученицима. Укључује и саветодавни рад са родитељима/законским заступницима ради унапређења читалачких навика деце.

Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).

Носиоци: Школски библиотекар, наставници, одељењске старешине, ПП служба (психолог, педагог), Савет родитеља, Ученички парламент.

Сарадња унутар стручних органа и друштвене заједнице
(Подручја 7 и 8)

Обухвата активну сарадњу библиотекара у културној и јавној делатности школе кроз организацију и координацију манифестација (Недеља сећања, Месец књиге, Дан писмености, Дан дејче књиге). Реализује се ефикасна сарадња са установама културе и удружењима заједнице ради посета Сајму књига, уређења изложбених паноа и реализације локалних конкурса.

Носиоци: Школски библиотекар, Стручно веће за разредну наставу, Тим за културну делатност, Ученички парламент.

• 2. Приоритетна област:
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

(Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима).

• 2. Приоритетна област:
ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

(Стратешки циљ 3: Унапређење квалитета школског простора и ресурса кроз активизам и донаторство).

Начини, поступци остваривања и праћење Програма рада школске библиотеке:

Праћење и евиденција: Реализација свих часова у библиотеци, рад Библиотечке секције, као и одржане радионице и предавања континуирано се прате током целе године. Све спроведене активности и часови уредно се евидентирају у **есДневнику**.

Операционализација кроз ГПРШ: Комплетан Годишњи програм рада школског библиотекара, тачан Календар културне делатности библиотеке по месецима, као и термини одржавања радионица за текућу годину дефинишу се на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

19) НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД

Остваривање других поглавља и области Развојног плана које нису део класичних наставних предмета (професионални развој кадра, међународна сарадња, безбедност и капитални пројекти инфраструктуре), као и Индивидуални образовни планови (ИОП 1, ИОП 2 и ИОП 3), спроводи се континуирано кроз рад стручних органа, тимова и тела установе, а у циљу потпуне подршке ученицима. Оперативна динамика извођења радова, планови обука и извештаји за текућу годину саставни су део Годишњег плана рада школе.

Циљ програма: Обезбеђивање високих међународних, безбедносних, кадровских, просторно-инфраструктурних, инклузивних и сигурносних услова у школи који директно подижу квалитет амбијенталне наставе, безбедност, подршку и образовна постигнућа свих ученика.

Задаци програма:

- Системско прилагођавање наставних садржаја, метода и исхода кроз израду и спровођење ИОП-а (1, 2 и 3) за ученике којима је потреба додатна подршка.
- Усклађивање безбедносних, инфраструктурних и просторних ресурса школе са потребама деце ради очувања сигурног и подстицајног амбијента за учење.
- Промовисање хуманих и социјалних вештина ученика кроз реализацију развојних пројеката, међународну сарадњу и отвореност школе према заједници.
- Практична примена нових наставних метода, дигиталних алата и безбедносних протокола у циљу подизања квалитета образовно-васпитног рада са децом.

Области Развојног плана и планирани пројекти	Начини и поступци за остваривање у пракси	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем из Развојног плана
Пројекти еколошког уређења простора и заштите средине <i>(Пројекат спољног пејзажно-архитектонског уређења школског дворишта у сарадњи са Секретаријатом за заштиту животне средине)</i>	Садржај се реализује кроз естетско и еколошко уређење школског дворишта, у циљу прилагођавања простора савременим образовним потребама деце и стварања функционалне и еколошки унапређене целине за безбедан боравак ученика и извођење амбијенталне наставе на отвореном. Носиоци: Тим за естетско и еколошко уређење школске средине, Стручно веће за разредну наставу, наставници биологије.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 3: Унапређење квалитета школског простора и ресурса кроз активизам и донаторство).</i>
Програм рада Тима за међународну сарадњу и дијаспору и Пројекат	Реализује се кроз активности усмерене на промовисање и унапређивање образовног рада	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ

**Културни мост
- културна размена кроз
учење предмета
(TEACHING CULTURE
THROUGH ENGLISH
LANGUAGE LEARNING)**
реализоваће се у сарадњи
наше школе и школа из
Румуније (планирана је
сарадња са другим
школама у земљи и
инострани).

школе, остваривање стручне
сарадње са партнерским
образовним установама у
инострани и дијаспори, као и
кроз размену добре образовне
практике, дигитални активизам
ученика и учешће у пројектима
развоја савремених метода учења.

Носиоци: Тим за међународну
сарадњу, аутори пројекта,
Наставничко веће.

ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

*(Стратешки циљ 2:
Јачање комуникације и
сарадње унутар школе и
са спољним актерима).*

**Реализација
националних, образовних
и меморијалних
пројеката**

Реализује се интегрисано кроз
наставу, часове одељењске
заједнице (ЧОС) и ваннаставне
активности. Пројекат „Заједно и
безбедно кроз детињство“ усмерен
је на подизање безбедносне
културе деце, док меморијални
пројекат „Срцу за сећање - деци у
наслеђе“ развија културу сећања,
заједништва и емпатије кроз
стваралачке ликовне, музичке и
литерарне радове ученика.

Носиоци: Одељењске старешине,
наставници, Тим за заштиту од
насиља, школски библиотекар.

• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ

*(Стратешки циљ 1:
Подизање квалитета
наставе кроз активно
учење и јасно дефинисање
исхода).*

• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

*(Стратешки циљ 5:
Превенција насиља,
осипања ученика,
професионалног развоја и
пројектног деловања
школе).*

**Програм рада
продуженог боравка
(Ученици I и II разреда)**

Реализује се изван фонда редовне
наставе према званичним
дидактичким смерницама
Министарства просвете. Садржај
обухвата организовано време за
самосталан рад и израду домаћих
задатака ученика кроз
индивидуализовану подршку
наставника, исхрану, рекреацију и
друштвене игре деце.

Носиоци: Наставници у
продуженом боравку, ПП служба
(психолог, педагог).

• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ

*(Стратешки циљ 3:
Унапређење
индивидуализације и
подршке ученицима са
различитим образовним
потребама).*

Педагошка примена професионалног развоја и унапређење наставе	Обухвата имплементацију и практичну примену нових образовних метода, дигиталних алата и инклузивних техника стечених кроз програме стручног усавршавања запослених. Активности су усмерене на непосредно унапређење квалитета наставе, подршку ученицима и ефикаснији рад стручних већа на модернизацији часова редовне и додатне наставе. Носиоци: Тим за професионални развој, Наставничко веће, стручна већа за области предмета и за разредну наставу.	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода).
Програм безбедности и здравља на раду	Обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно других законских заступника и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду. Реализује се кроз превентивни образовни рад, евакуационе вежбе за децу и развијање сигурног и безбедног окружења у установи. Носиоци: Одељењске старешине, наставници, Савет родитеља, Наставничко веће.	• 2. Приоритетна област: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА (Стратешки циљ 5: Превенција насиља, осипања ученика, професионалног развоја и пројектног деловања школе).
Израда и реализација Индивидуалних образовних планова (ИОП 1, ИОП 2, ИОП 3)	Начини и поступци за остваривање ИОП подршке у установи (у редовној настави, слободним наставним активностима, допунском раду и специјалним одељењима) детаљно су разрађени у оквиру посебног Програма инклузивног образовања под тачком 6.1. овог Школског програма, чиме се у потпуности осигурава континуитет заштите и унапређење постигнућа деце. Носиоци: Стручни тимови	• 1. Приоритетна област: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 3: Унапређење индивидуализације и подршке ученицима са различитим образовним потребама).

дефинисани у тачки 6.1.

Начини, поступци остваривања и праћење других области Развојног плана:

Праћење и евиденција: Реализација свих националних и образовних пројеката, евакуационих вежби безбедности на раду и превентивних тема континуирано се прате током године, а одржане превентивне активности и заједнички часови уредно се евидентирају у **ес-Дневнику**.

Операционализација кроз ГПРШ: Тачан годишњи распоред извођења инфраструктурних пројеката, конкретан календар извођења националних програма безбедности, као и оперативни планови обука и заједничких трибина са родитеља за текућу годину ближе се одређују на почетку сваке школске године кроз Годишњи план рада школе.

20) ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОСТВАРЕНОСТИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћење и вредновање остварености Школског програма представља континуиран процес евалуације којим се утврђује степен реализације планираних садржаја, оствареност исхода и ефикасност мера подршке. Детаљни оперативни извештаји тимова и записници по месецима чине саставни део Годишњег плана рада школе (ГПРШ).

Циљ програма: Системско и објективно праћење квалитета реализације Школског програма, благовремено препознавање одступања и доношење стручних мера за унапређивање образовно-васпитног рада и постигнућа ученика.

Задаци програма:

- Континуирано праћење реализације наставних планова и програма, ваннаставних активности и свих програма заштите на нивоу Стручних већа.
- Усклађивање унутрашњег вредновања кроз процесе самовредновања кључних области рада школе у складу са Развојним планом.
- Периодично и финално извештавање органа управљања и стручних органа установе о оствареним резултатима на крају полугодишта и школске године.

Преглед механизма праћења и евалуације Школског програма

Органи, тимови и нивои евалуације (Садржај)	Начини, поступци и механизми праћења (Начин остваривања)	Директна веза са приоритетном облашћу и стратешким циљем Развојног плана
Евалуација на нивоу стручних органа и већа запослених	Реализује се кроз редовне анализе Стручних већа за области предмета и Стручних већа разредне наставе на крају сваког класификационог периода. Наставници анализирају реализацију наставних јединица, успех ученика, оствареност стандарда и ефекте допунске, додатне и ИОП наставе, о чему сачињавају писмене извештаје Наставничком већу. Носиоци: Стручна већа, Стручни активи, Наставничко веће, Тим за инклузивно образовање.	• Приоритетна област 1: НАСТАВА И УЧЕЊЕ (Стратешки циљ 1: Подизање квалитета наставе кроз активно учење и јасно дефинисање исхода)
Самовредновање и Тим за развојно планирање установе	Обухвата планско спровођење процеса самовредновања одређених кључних области рада школе у току текуће године (упитници за родитеље, наставнике и ученике). Тим	• Приоритетна област 2: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ

	за развојно планирање врши анализу усклађености остварености Школског програма са великим стратешким циљевима Развојног плана и предлаже корективне мере.	РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 1: Унапређење лидерства и стратешког управљања развојем школе)</i>
	Носиоци: Тим за самовредновање, Стручни актив за развојно планирање, ПП служба (психолог, педагог).	
Финална контрола и усвајање извештаја од стране Органа управљања	Спроводи се кроз периодично и годишње извештавање директора школе према Савету родитеља, Наставничком већу и Школском одбору. Школски одбор разматра реализацију Школског програма у оквиру Годишњег извештаја о раду школе и доноси званичне одлуке о усвајању, чиме се затвара законски циклус евалуације. Носиоци: Директор школе, Школски одбор, Савет родитеља, Просветна инспекција / Школска управа (екстерна контрола).	• Приоритетна област 2: ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА <i>(Стратешки циљ 2: Јачање комуникације и сарадње унутар школе и са спољним актерима)</i>

Школски програм за четворогодишњи период од школске 2026/2027. до школске 2029/2030. године израдио је Стручни актив за развој школског програма. У изради су учествовали директор школе и стручни сарадници: педагог, психолог и библиотекар. Документ је припремљен у сарадњи са Стручним већем за разредну наставу и свим стручним већима за области предмета.